

รายละเอียดของหลักสูตร

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

(มคอ.๒)

โดย

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐

สารบัญ

หมวดที่		หน้า
หมวดที่ ๑	ข้อมูลทั่วไป	๑
หมวดที่ ๒	ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๕
หมวดที่ ๓	ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร	๗
หมวดที่ ๔	ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	๒๐
หมวดที่ ๕	หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๓๑
หมวดที่ ๖	การพัฒนาคณาจารย์	๓๒
หมวดที่ ๗	การประกันคุณภาพหลักสูตร	๓๒
หมวดที่ ๘	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๓๗
ภาคผนวก ก.	คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต	
	สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ	๓๙
ภาคผนวก ข.	ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร	๔๕
ภาคผนวก ค.	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต	
	สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ	๖๑
ภาคผนวก ง.	ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง	๖๓
ภาคผนวก จ.	ประวัติคณาจารย์ประจำหลักสูตร	๙๗

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑. ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Management
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Buddhist Management) ชื่อย่อภาษาไทย : พร.ม. (การจัดการเชิงพุทธ) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Buddhist Management)
๓. วิชาเอก -
๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร ๔.๑ หลักสูตรแผน ก แบบ ก (๒) จำนวน ๓๙ หน่วยกิต ๔.๒ หลักสูตรแผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต
๕. รูปแบบของหลักสูตร ๕.๑ รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี ๕.๒ ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย ๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยได้ดี ๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ ๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
๖. สถานภาพของหลักสูตร - หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ เปิดการศึกษาภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ - คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙ - คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ศุกร์ที่ ๑๐

กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๐ - สาขาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ พุทธศักราชที่ ๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๐ - สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ พุทธศักราชที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๐
๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน คาดว่าหลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ในปีการศึกษา ๒๕๖๒
๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา - เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน - เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารกิจการคณะสงฆ์ - เป็นนักพัฒนางานด้านการบริหารกิจการคณะสงฆ์ - เป็นพระสงฆ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา - เป็นพระสงฆ์ผู้เชี่ยวชาญในการวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาคณะสงฆ์ - เป็นนักวิจัยทางด้านกิจการคณะสงฆ์ - เป็นนักวิชาการทางด้านการจัดการและด้านพระพุทธศาสนา

๙. ชื่อ นามสกุล และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ ซึ่งหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธเปิดการจัดการเรียนการสอนโดยอนุมัติของสภามหาวิทยาลัย โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดังนี้

(๑) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ส่วนกลาง

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงโร)	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๔
		พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๒
อาจารย์	พระมหาสุนันท์ สุนนโท	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
		พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๒
อาจารย์	พระมหากฤษฎา กิตติโสภณ	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
		พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๓

(๒) อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงโกโร)	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๔
		พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๒
อาจารย์	พระมหาสุนันท์ สุนนโท	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
		พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๒
อาจารย์	พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ	พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
		พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๓
อาจารย์	พระปลัดระพิน พุทธิสารโ	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
		ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์เอเชีย)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๒๕๔๔
		พธ.บ. (ครุศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๙
อาจารย์	พระสุธีวีรบัณฑิต (ไชว ทสสนิโย)	DM. (การจัดการภาครัฐ)	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	๒๕๕๓
		ศศ.ม. (การบริหารองค์การ)	มหาวิทยาลัยเกริก	๒๕๔๕
		พธ.บ. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๕
อาจารย์	นายประเสริฐ ธิลาว	พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗
		พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕
		พธ.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๔

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

๗๙ หมู่ ๑ ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ ห้องบรรยาย ใช้อาคารเรียนรวมซึ่งเป็นที่ทำการของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ห้องเธียร์เตอร์ ๕๐๘-๕๐๙, ห้องบรรยาย ๕๐๗, ห้องบรรยาย ๔๑๐, ห้องประชุมชลบุรี, ห้องบรรยายชั้นใต้ดินห้อง ๑-๓

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ประเทศไทยกำลังให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจโดยอาศัยหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานให้ชาวไทยทั้งประเทศ หลักการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง คือ รู้จักประมาณ มีความพอดี และมีเหตุผล โดยอาศัยหลักการดังกล่าว ทำให้องค์กรทางสังคมทั้งภาครัฐและเอกชนหันมาให้ความสนใจ และขยายผลไปยังทุกภาคส่วนของสังคมไทย รวมไปถึงระบบเศรษฐกิจในระดับหมู่บ้าน ซึ่งในระดับหมู่บ้านชาวบ้านมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง แต่ยังคงขาดผู้นำที่สำคัญในการ

ส่งเสริมสนับสนุนให้ชาวบ้านเกิดความคิดต่อแนวคิดดังกล่าวอย่างแท้จริง การพัฒนาผู้นำทางจิตวิญญาณ คือ พระสงฆ์ให้เป็นพระสงฆ์นักพัฒนาที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจถึงแก่นแท้ของการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ทางด้านการบริหารผสมผสานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความจำเป็น เพื่อมาทำหน้าที่ในการพัฒนาตามแนว เศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ระดับชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศต่อไป

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่น่าทึ่งอย่างเด่นชัดก็คือประเทศมีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ โดยมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญ คือ GDP ที่เติบโตตามลำดับ แต่ในขณะเดียวกัน กลับพบว่าปัญหาต่างๆ ในสังคมที่ก่อตัวขึ้นและมีผลกระทบต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติมีมากมาย เช่น ปัญหาความรุนแรงในประเทศ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่เกิดจากการใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และนำมาสู่การที่องค์กรกำกับดูแลด้านคุณภาพจำเป็นต้องเสนอแนวคิดที่ใช้สำหรับกำกับให้องค์กรต่างๆ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์ จึงจะรับรองหน่วยงาน เช่นการให้การรับรองคุณภาพ หรือการประกันคุณภาพ เป็น ปัญหาต่างๆดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการนักบริหารที่มีศักยภาพสูงในการประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี การศึกษาวิจัย และองค์ความรู้ใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือองค์ความรู้ทางพุทธศาสนา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง และการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารที่มีคุณภาพ มีองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติได้ กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ทางการจัดการเชิงพุทธในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ ประกอบกับ ปัจจุบันทางภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความพร้อมทั้งทางด้านคณาจารย์ ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ประกอบการจัดการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นทางภาควิชารัฐศาสตร์ จึงมีความประสงค์จะเปิดการสอนในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ในศาสตร์ทางด้านการบริหารที่ผสมผสานแนวคิดทางด้านพุทธศาสนาโดยมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดังกล่าวในเชิงลึก และผสมผสานพุทธธรรมให้นำไปสู่วิถีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนากำลังคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศต่อไป

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

นอกจากนั้นด้วยนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม พร้อมๆ กับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะในศาสตร์ที่เป็นพุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ ด้วยแนวคิดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เข้าถึงแก่นแท้ของศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ผลิตงานวิจัยเชิงบูรณาการที่ถอดองค์ความรู้ทางพุทธศาสนาผสมผสานกับศาสตร์ทางด้านการบริหาร นอกจากนั้นยังต้องประกอบด้วยความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนอันได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ

ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ทางภาควิชารัฐศาสตร์ จึงเล็งเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเปิดการสอนในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นในสถาบัน

๑๓.๑ มีการเชิญอาจารย์จากคณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติและจากบัณฑิตวิทยาลัย มาเป็นผู้สอนหรือผู้ร่วมสอนในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพระไตรปิฎกหรือแก่นธรรมในพุทธศาสนา รวมทั้งมีการใช้อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน ร่วมกันกับหลักสูตรเหล่านี้ด้วย

๑๓.๒ การบริหารจัดการหลักสูตร

๑๓.๒.๑ แต่งตั้งผู้ประสานงานรายวิชาทุกรายวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนิสิต ในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการดำเนินการ

๑๓.๒.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

หมวดที่ ๒. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ กำหนดให้มีการศึกษาวิชาการทางพระพุทธศาสนาประยุกต์เข้ากับสาขาวิชาการจัดการสำหรับพระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ทั่วไป อันสอดคล้องกับการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ได้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยขึ้น เพื่อเป็นที่ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๒.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความรู้ความเข้าใจวิชาการทางพระพุทธศาสนาประยุกต์เข้ากับวิชาการแห่งการจัดการ พร้อมกับบูรณาการเข้ากับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างกลมกลืน

๑.๒.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้นำความรู้ในวิชาการทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการ และเน้นถึงความรู้คู่คุณธรรมตามหลักทางพระพุทธศาสนา มีความลึกซึ้งด้านจิตภาวนา สุขสงบเยือกเย็น แจ่มใส ใฝ่รู้ สร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตที่เพียบพร้อมที่เป็นต้นแบบหรือตัวอย่างที่ดีให้แก่สังคมได้

๑.๒.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความรู้ความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ วิจัย จัดระบบและประเมินผลข้อมูลจนเกิดองค์ความรู้ใหม่ เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการพระพุทธศาสนาที่บูรณาการเข้ากับวิชาการทางด้านการจัดการ ตลอดจนพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความเจริญยั่งยืนตลอดไป

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑. จัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้มี มาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐาน จากหลักสูตรในระดับสากล - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่าง สม่ำเสมอ	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมิน หลักสูตร
๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของคณะสงฆ์ และองค์กรต่างๆ	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงใน ความต้องการของคณะสงฆ์ และ องค์กรต่างๆ - นำแนวคิด รวมทั้งเทคโนโลยี ใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพของหลักสูตร - ติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้ มหาบัณฑิตหรือนายจ้างอย่าง สม่ำเสมอ	- รายงานผลประเมินความพึง พอใจของผู้เรียนต่อความรู้และ ความทันสมัยของหลักสูตร - รายงานผลการประเมินความพึง พอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือ นายจ้าง
๓. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียน การสอนและบริการวิชาการ	- อาจารย์ทุกคนโดยเฉพาะ อาจารย์ใหม่ต้องเข้าอบรม เกี่ยวกับหลักสูตรการสอน รูปแบบต่างๆ และการวัดผล ประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการประเมินผล ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่ ผู้สอนจะต้องสามารถวัดและ ประเมินผลได้เป็นอย่างดี - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียน การสอนให้ทำงานบริการ วิชาการแก่องค์กรภายนอก - ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ทั้ง จากภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และ งานวิจัยไปใช้จริงเพื่อทำ ประโยชน์ให้แก่คณะสงฆ์และ ชุมชน	- ความสามารถในการวัดและ ประเมินผลของหลักสูตร - ปริมาณงานบริการวิชาการต่อ อาจารย์ในหลักสูตร - รายงานผลประเมินความพึง พอใจของผู้ใช้บริการวิชาการ - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อชุมชนและความ บรรลุผลสำเร็จ

หมวดที่ ๓. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

๑.๑.๑ จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๙

๑.๑.๒ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้

๑) แผน ก

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๓๙	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้	สอบหลังจากเรียนรายวิชาครบ	
สารนิพนธ์	๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๓๙	หน่วยกิต

โดยผู้ศึกษาแผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียน และหรือสอบปากเปล่า

๑.๑.๖ ระบบการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙ มาใช้โดยอนุโลม

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ๑ ภาคการศึกษา มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

๑.๓.๑ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อย

กว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๓.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนา สัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาดังนี้

เรียนเวลาราชการปกติ วันจันทร์ และวันอังคาร เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

ภาคการศึกษาที่ ๑ ๑ มิถุนายน - ๓๐ กันยายน

ภาคการศึกษาที่ ๒ ๑ ตุลาคม - ๓๑ มกราคม

ภาคฤดูร้อน ๑ กุมภาพันธ์ - ๓๑ มีนาคม

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเปรียญธรรมเก้าประโยค หรือ

๒.๒.๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษา ที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๒.๒.๓ ได้รับค่าเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา และ

๒.๒.๔ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับคณะสังคมศาสตร์จะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท ในแต่ละปีการศึกษา โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

๑. ผู้สมัครต้องมีเอกสารหลักฐานตรงตามคุณสมบัติที่หลักสูตรฯ หรือบัณฑิตกำหนด

๒. ผู้สมัครต้องผ่านสอบข้อเขียนวัดความรู้ในรายวิชาตามที่หลักสูตรฯ หรือบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๓. ผู้สอบผ่านข้อเขียนต้องสอบสัมภาษณ์ในเนื้อหาตามข้อ ๒ และความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรฯ หรือบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒.๓ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า และ ๒.๔ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
ขาดความรู้พื้นฐานในสาขาวิชา	จัดโครงการอบรมปรับวิชาพื้นฐาน
ขาดความรู้ในการวิจัย	จัดอบรมวิชาการวิจัยโดยจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นกรณีพิเศษ
ขาดความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ	จัดอบรมภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท และสร้างความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษโดยใช้เอกสารภาษาอังกฤษประกอบการสอน

ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นหลัก

๒.๕ แผนการรับนิสิตและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๒.๕.๑ แผนการรับนิสิต

ระดับชั้นปี	จำนวนนิสิต(รูป/คน)									
	๒๕๖๐		๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔	
	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข	ก(๒)	ข
ชั้นปีที่ ๑	๕	๕๐	๕	๕๐	๕	๕๐	๕	๕๐	๕	๕๐
ชั้นปีที่ ๒			๕	๕๐	๕	๕๐	๕	๕๐	๕	๕๐
ชั้นปีที่ ๓					๕	๕๐	๕	๕๐	๕	๕๐
รวมจำนวนนิสิต	๕	๕๐	๑๐	๑๐๐	๑๕	๑๕๐	๑๕	๑๕๐	๑๕	๑๕๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา					๕	๕๐	๕	๕๐	๕	๕๐

๒.๖ งบประมาณตามแผน

๒.๖.๑ งบประมาณรายรับ

รายการรับ	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (๘๐,๐๐๐ บาท/รูป/ปี)	๔,๔๐๐,๐๐๐	๘,๘๐๐,๐๐๐	๘,๘๐๐,๐๐๐	๘,๘๐๐,๐๐๐	๘,๘๐๐,๐๐๐
รายได้อื่นๆ (สุทธิ) - รายรับจากงานวิจัย - การบริการวิชาการ	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
รวม	๔,๖๐๐,๐๐๐	๙,๑๐๐,๐๐๐	๑๐,๒๐๐,๐๐๐	๑๐,๓๐๐,๐๐๐	๑๐,๔๐๐,๐๐๐

๒.๖.๒ งบประมาณรายจ่าย

รายการจ่าย	ประมาณความต้องการในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
งบดำเนินการ - ค่าตอบแทนบุคลากรประจำ (๕ x ๓๑,๖๕๐ x ๑๒) - ค่าตอบแทนบุคลากรประจำสายสนับสนุน (๓ x ๑๗,๕๐๐ x ๑๒) - ค่าตอบแทนวิทยากร อาจารย์พิเศษ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก - ค่าจัดซื้อหนังสือและวารสาร - ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน	๑,๘๙๙,๐๐๐ ๑๕๗,๕๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐	๑,๘๙๙,๐๐๐ ๑๕๗,๕๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐	๑,๘๙๙,๐๐๐ ๑๕๗,๕๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐	๑,๘๙๙,๐๐๐ ๑๕๗,๕๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐	๑,๘๙๙,๐๐๐ ๑๕๗,๕๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐
งบลงทุน - ค่าครุภัณฑ์	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐

- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง					
งบพัฒนาบุคลากร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
รวม	๔,๑๕๖,๕๐๐	๔,๑๕๖,๕๐๐	๔,๑๕๖,๕๐๐	๔,๑๕๖,๕๐๐	๔,๑๕๖,๕๐๐

๒.๗ ระบบการศึกษา ใช้ระบบการจัดการเรียนการสอนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙	
๒.๘ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ระหว่างสถาบันการศึกษาที่ขึ้นทะเบียนรับรองมาตรฐานผลการ เรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับชาติ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙	
๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	
๓.๑ หลักสูตร	
๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต	
๑) หลักสูตรแผน ก (๒) จำนวน ๓๙ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร	
๒) หลักสูตรแผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร	
๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร แบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้	
๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้	
แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้	
วิชาบังคับ	๙ หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๒ หน่วยกิต
วิชาเลือก	๖ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒ หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๓๙ หน่วยกิต
๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้	
วิชาบังคับ	๙ หน่วยกิต
วิชาเอก	๑๒ หน่วยกิต
วิชาเลือก	๑๒ หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากเรียนรายวิชาครบ	
สารนิพนธ์	๖ หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๓๙ หน่วยกิต
โดยผู้ศึกษาแผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วย ข้อเขียน และหรือสอบปากเปล่า	

๓.๑.๓ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก (๒)

๑) หมวดวิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๑๐๑	พื้นฐานทางการจัดการ	(๓)	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๑๐๒	การจัดการในพระไตรปิฎก	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๑๐๓	ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๑	ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ	(๓)	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๓	สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน	(๓)	(๓-๐-๖)

หมายเหตุ : รายวิชา ๖๑๔ ๑๐๑, ๖๑๔ ๒๐๑ และ ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

๒) หมวดวิชาเอก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๑๐๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๑๐๔	การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๔	นวัตกรรมเพื่อการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๕	การจัดการองค์การสมัยใหม่	๓	(๓-๐-๖)

๓) หมวดวิชาเลือก: ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๒๐๖	มนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๗	กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๘	การศึกษาตามแนวแนะทางการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๙	การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๐	ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๑	การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๒	การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๓	การพัฒนาองค์การ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๔	การจัดการโครงการขั้นสูง	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๕	เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)

๔) วิทยานิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์	๑๒	(๐-๐-๓๖)

๓.๑.๕ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ข

๑) หมวดวิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๑๐๑	พื้นฐานทางการจัดการ	(๓)	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๑๐๒	การจัดการในพระไตรปิฎก	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๑๐๓	ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๑	ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ	(๓)	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๓	สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน	(๓)	(๓-๐-๖)

หมายเหตุ : รายวิชา ๖๑๔ ๑๐๑, ๖๑๔ ๒๐๑ และ ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

๒) หมวดวิชาเอก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๑๐๖	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๑๐๔	การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๔	นวัตกรรมเพื่อการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๕	การจัดการองค์การสมัยใหม่	๓	(๓-๐-๖)

๓) หมวดวิชาเลือก: แผน ข ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๒๐๖	มนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๗	กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๘	การศึกษาตามแนวแนะทางการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๐๙	การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๐	ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๑	การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๒	การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๓	การพัฒนาองค์การ	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๔	การจัดการโครงการขั้นสูง	๓	(๓-๐-๖)
๖๑๔ ๒๑๕	เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ	๓	(๓-๐-๖)

๔) สารนิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
๖๑๔ ๕๐๐	สารนิพนธ์	๖	(๐-๐-๑๘)

ความหมายของเลขประจำวิชา

ความหมายของเลขรหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมายดังนี้

๑. เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา/ภาควิชา

๒. เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงปีการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

๓.๑.๔.๑ แผนการศึกษา : แผน ก แบบ ก (๒)

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา		จำนวนหน่วยกิต แผน ก (๒)		
	วิชาบังคับ	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ*	(๓)	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๑๐๒ การจัดการใน พระไตรปิฎก	๓	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๒๐๑ ภาษาอังกฤษสำหรับ การจัดการเชิงพุทธ*	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	๖๑๔ ๑๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางการ จัดการ	๓	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๑๐๔ การจัดการทรัพยากร มนุษย์เชิงกลยุทธ์	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๙	๐	๑๘
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๖	๖	๐	๑๒

* วิชา ๖๑๔ ๑๐๑, ๖๑๔ ๒๐๑ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา		จำนวนหน่วยกิต		
			แผน ก (๒)		
๒	วิชาบังคับ	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
	๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการ จัดการเชิงพุทธ	๓	๓	๐	๖
	๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการ จัดการ	๓	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๒๐๕ การจัดการองค์การ สมัยใหม่	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๑๒	๐	๒๔
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๓	๓	๐	๖

* วิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา		จำนวนหน่วยกิต		
			แผน ก (๒)		
ฤดูร้อน	วิชาบังคับ	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
	๖๑๔ ๒๐๓ สัมมนาการวิจัยทางการ จัดการเชิงพุทธ	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	-				
	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๖	๖	๐	๑๒

ชั้นปีที่ ๒

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต	จำนวนหน่วยกิต แผน ข		
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ ๖๑๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์				
		๑๒	๐	๐	๓๖
	รวม	๑๒	๐	๐	๓๖

๓.๑.๔.๓ แผนการศึกษา : แผน ข

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต	จำนวนหน่วยกิต แผน ข		
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ				
	๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ*	(๓)	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๑๐๒ การจัดการใน พระไตรปิฎก	๓	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๒๐๑ ภาษาอังกฤษสำหรับการ จัดการเชิงพุทธ*	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	๖๑๔ ๑๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางการ จัดการ	๓	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๑๐๔ การจัดการทรัพยากร มนุษย์เชิงกลยุทธ์	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๙	๐	๑๘
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๖	๖	๐	๑๒

* วิชา ๖๑๔ ๑๐๑, ๖๑๔ ๒๐๑ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา		จำนวนหน่วยกิต		
			แผน ข		
๒	วิชาบังคับ	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
	๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการ จัดการเชิงพุทธ	๓	๓	๐	๖
	๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการจัดการ	๓	๓	๐	๖
	๖๑๔ ๒๐๕ การจัดการองค์การ สมัยใหม่	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๑๒	๐	๒๔
	รวมไม่นับหน่วยกิต	๓	๓	๐	๖

* วิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา		จำนวนหน่วยกิต		
			แผน ข		
ฤดูร้อน	วิชาบังคับ	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
	๖๑๔ ๒๐๓ สัมมนาการวิจัยทางการ จัดการเชิงพุทธ	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก				
	-				
	วิชาเลือก				
	เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๖	๖	๐	๑๒

ชั้นปีที่ ๒

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	แผน ข		
๑	วิชาบังคับ ๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
		๖	๐	๐	๑๘
	รวม	๖	๐	๐	๑๘

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา
(ดูจากภาคผนวก ก)

๓.๒ ชื่อ ตำแหน่งและคุณวุฒิ

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

๓.๒.๑.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ	ภาระงานบรรยายในหลักสูตร
					รายวิชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงกโร)	พธ.ด. การจัดการเชิงพุทธ พธ.ม. การจัดการเชิงพุทธ พธ.บ. การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๔ ๒๕๕๒	การจัดการในพระไตรปิฎก/การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์
อาจารย์	พระมหาสุนันท์ สุนนโท	พธ.ด. การจัดการเชิงพุทธ พธ.ม. การจัดการเชิงพุทธ พธ.บ. การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๕ ๒๕๕๒	กรรมฐาน/พื้นฐานทางการจัดการ
อาจารย์	พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ	พธ.ด. การจัดการเชิงพุทธ พธ.ม. การจัดการเชิงพุทธ พธ.บ. การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๕ ๒๕๕๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ/สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ

๓.๒.๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ	ภาระงานบรรยายในหลักสูตร
					รายวิชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงกโร)	พธ.ด. การจัดการเชิงพุทธ พธ.ม. การจัดการเชิงพุทธ พธ.บ. การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๕ ๒๕๕๒	การจัดการในพระไตรปิฎก/การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์
อาจารย์	พระมหาสุนันท์ สุนนโท	พธ.ด. การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗	กรรมฐาน/พื้นฐานทางการจัดการ

		พร.ม. การจัดการเชิงพุทธ พร.บ. การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๔ ๒๕๕๒	
อาจารย์	พระมหาภุชญา กิตติโสภ โณ	พร.ด. การจัดการเชิงพุทธ พร.ม. การจัดการเชิงพุทธ พร.บ. การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๕ ๒๕๕๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ/สัมมนา การวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ
อาจารย์	พระปลัดระพิน พุทธิสา โร	พร.ด./ พระพุทธศาสนา ศศ.ม./ประวัติศาสตร์เอเชีย พร.บ./ครุศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคริน ทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๔๔ ๒๕๓๙	ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ/ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิง พุทธ
อาจารย์	พระสุธีวัชรบัณฑิต (ไชว ทสสนิโย)	DM./การจัดการภาครัฐ ศศ.ม./การบริหารองค์การ พร.บ./พระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๓ ๒๕๔๕ ๒๕๓๕	การศึกษาตามแผนงานทางการจัดการ เชิงพุทธ/การจัดการองค์การสมัยใหม่
อาจารย์	นายประเสริฐ ธิลาว	พร.ด./รัฐประศาสนศาสตร์ พร.ม./รัฐประศาสนศาสตร์ พร.บ./รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๕ ๒๕๕๔	นวัตกรรมทางการจัดการ/การ วิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ

๓.๒.๒. อาจารย์พิเศษ/อาจารย์บรรยายพิเศษ

๑)	พระศรีคัมภีรญาณ, ศ.ดร.	Ph.D.(Pali&Buddhist Studies) พร.ม.(พระพุทธศาสนา) ศษ.บ.(มัธยมศึกษา)
๒)	พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.	พร.ด.(พระพุทธศาสนา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พร.บ.(ภาษาอังกฤษ)
๓)	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.	พร.ด.(พระพุทธศาสนา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พร.บ.(ปรัชญา)
๔)	พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ผศ.ดร.	รป.ด.(รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม.(การจัดการการพัฒนาสังคม) พร.บ.(รัฐศาสตร์)
๕)	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	B.A. (Political Development) M.A. (Com. Arts) Ph.D.(Public Administration)
๖)	ศ.ดร.จํานงค์ อติวัฒนสิทธิ์	Ph.D.(Sociology) พร.บ., M.A.(Sociology)
๗)	รศ.ดร.สมาน งามสนิท	พบ.ด. (การบริหารการพัฒนา)

		M.A. (Communication Art) B.A. (Government)
๘)	รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมามูร	Ph.D.(Development Administration) พร.ม.(สถิติประยุกต์) วท.บ.(วิทยาศาสตร์ทั่วไป)
๙)	รศ.ดร.อภินันท์ จันตะนี	Ph.D.(Management) ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์) ศศ.บ.(บริหารรัฐกิจ)
๑๐)	นอ.ดร.นภัทร์ แก้วนา	กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) ศศ.ม.(การจัดการ) ศศ.บ.
๑๑)	พล.ต.ดร. วีระ วงศ์สรรค์	กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) วท.บ., น.บ., ศศ.บ., กศ.บ.ค.ม. (การวิจัยการศึกษา)
๑๒)	ดร.ทรงวิทย์ แก้วศรี	พร.ด.(พระพุทธศาสนา) พร.บ., M.A.(Library Science)

๔. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

๔.๑ คำอธิบายโดยย่อ

การทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์คือการทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตแต่ละคนจนแล้วเสร็จ พร้อมเรียบเรียงเขียนเป็นวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์และตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผ่านสื่อทางวิชาการหรือวิชาชีพต่างๆ

๔.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดและวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีหลักการ สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านการจัดการเชิงพุทธในสาขาวิชาต่างๆ และผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน (ดังแสดงในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒) มาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ

๔.๓ ช่วงเวลา

ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐

๔.๔ การสอบคุณสมบัติ

นิสิตจะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติทั้งข้อเขียนและปากเปล่าภายหลังจากที่ศึกษารายวิชาครบถ้วน และได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ในการจัดการสอบวัดคุณสมบัติ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งอาจารย์อย่างน้อย ๓ คนเป็นคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ทั้งนี้ให้มีกรรมการอย่างน้อย ๑ คนมาจากสาขาวิชาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีใช้อาจารย์ที่ปรึกษา และให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติบริหารการสอบให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกณฑ์ในการสอบผ่านและการสอบแก้ตัวให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๘ และข้อบังคับ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙

การสอบวัดคุณสมบัติประกอบด้วยหมวดวิชาบังคับ และหมวดกลุ่มวิชาที่นิสิตเลือกเรียน นิสิตต้องสอบผ่านข้อเขียนทุกหมวดและการสอบปากเปล่าจึงมีสิทธิ์นำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินผลการสอบข้อเขียนและปากเปล่าให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

๔.๕ การสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

นิสิตต้องสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตามที่โครงการกำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน

ในกรณีที่คณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์มีมติให้นิสิตปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ภายหลังการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ให้นิสิตดำเนินการแก้ไขและนำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วทั้งฉบับให้คณะกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์พิจารณา หากคณะกรรมการดังกล่าวให้ความเห็นชอบและลงนามผลการสอบผ่าน จึงจะถือว่านิสิตได้สอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์และผ่านการสอบที่สมบูรณ์เพื่อนำออกเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยตีพิมพ์ผลงานดังกล่าวในวารสารวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

หมวดที่ ๔. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
๒. ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	ส่งเสริมทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ โดยการใช้ตำราภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน และใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนและนำเสนอผลงานวิจัย
๓. ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติงาน เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การใช้บริการห้องสมุดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ
๔. ด้านภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และการมีวินัย	มีการสร้างภาวะความเป็นผู้นำโดยเฉพาะการประยุกต์ใช้แนวคิดภาวะผู้นำเชิงพุทธในการปฏิบัติงานหรือการทําวิจัยร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือส่งงาน และมีกติกาในการสร้างวินัยในตนเอง

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๕. ด้านบุคลิกภาพ	มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพภายใน โดยการใช้เครื่องมือพัฒนาจิตตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดปัญญา ส่วนบุคลิกภาพภายนอกมีการสอดแทรกเรื่องการแต่งกาย การเข้าสังคม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การเจรจาสื่อสาร และการวางตัวในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในระหว่างการเรียนรู้ ทั้งทางภาคทฤษฎีและการทำการวิจัย
๖. ด้านศักยภาพในการปฏิบัติงานจริง	การเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในเชิงลึก สามารถผลิตงานวิจัยที่มีประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้งานที่ยังประโยชน์ให้เกิดกับสังคมได้จริงในเชิงปฏิบัติ

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน
ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑. มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านการจัดการเชิงพุทธ ๒. มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางการจัดการเชิงพุทธในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ๓. มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง ๔. มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของบุคคลอื่น
กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้ ๑. ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม รวมถึงการเคารพสิทธิ และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย ๒. การสอดแทรกความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน ทั้งในด้านการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และในการวิจัย
กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จ

การศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้ ๑. ประเมินจากการมีวินัยในการเรียน การตรงเวลาในการเข้าชั้นเรียน การทำงานเสร็จและส่งงานตามกำหนด ๒. ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม ๓. ประเมินจากความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณในการสอบ ๔. ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล ๕. ภายหลังสำเร็จการศึกษา ให้มหำบัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ให้มหำบัณฑิต และประเมินจากผู้ปกครองของมหำบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถาม
ด้านความรู้
ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ๑. มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ๒. มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ๓. มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ๔. มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม
กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้ ๑. จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจศาสตร์ในเชิงลึก ผสมผสานให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง เช่น ให้มีการนำเสนองาน การร่วมแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาคิดเป็นและมีนิสัยใฝ่รู้ ๒. การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการแสวงหาความรู้โดยไม่ยึดติดกับการรับข้อมูลจากผู้สอน เพียงวิธีเดียว ๓. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ๔. เรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและศึกษาดูงาน ๕. การทำวิจัยทั้งในรายวิชาที่เกี่ยวข้องและวิทยานิพนธ์ ๖. การเรียนรู้ที่เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และในระดับที่สูงขึ้น

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนิสิต ให้ครอบคลุมในทุกด้าน ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ๑. การทดสอบย่อย ๒. การสอบกลางภาคและปลายภาค ๓. วัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเป็นทีม ๔. การนำเสนอผลงาน ๕. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ ๖. การสอบประมวลความรู้ ๗. การสอบวัดคุณสมบัติ ๘. การสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์
ด้านทักษะทางปัญญา ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา ๑. สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ ๒. สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆที่เกิดขึ้นจากการจัดการเชิงพุทธ ๓. สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆที่สร้างสรรค์รวมถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธที่ศึกษาในชั้นสูง ๔. สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการจัดการเชิงพุทธใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้ ๑. ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา ๒. เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง ๓. เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา ประเมินทักษะทางปัญญาด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ๑. วัดการแสดงออกทางการกระบวนกรคิดและการแก้ไขปัญหา ๒. วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ๓. การนำเสนอผลงาน ๔. การอธิบาย การตอบคำถาม ๕. การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๑. มีความสามารถสูงในใช้ความรู้ทางด้านการจัดการเชิงพุทธเพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม ๒. มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านการจัดการเชิงพุทธเพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ ๔. มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน
กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบหลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้ ๑. การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ๒. ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย ๓. ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ๔. ฝึกฝนการวางตัวที่เหมาะสมต่อกาลเทศะ ๕. ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา
กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ๑. สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ๒. สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๓. สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑. สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการจัดการเชิงพุทธในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี ๒. สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม ๓. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้ ๑. จัดการเรียนรายวิชาสัมมนาให้นิสิต โดยนิสิตทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้ นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นคว้าและนำเสนองานทั้งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ๒. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น การอภิปราย ๓. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์ปัญหาจริงในการเรียนรู้และการทำงานวิจัย
กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ ๑. การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลองเสมือนจริง ๒. การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน
๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping) แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง (สัมพันธ์กับการพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้านตามข้อ ๒) โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่างๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้
ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๑. มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านการจัดการเชิงพุทธ ๒. มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางการจัดการเชิงพุทธในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ๓. มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง ๔. มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของบุคคลอื่น
ด้านความรู้ ๑. มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ๒. มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ๓. มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งใน

ระดับชาติและนานาชาติ
๔. มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม
ด้านทักษะทางปัญญา ๑. สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ ๒. สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆที่เกิดขึ้นจากการจัดการเชิงพุทธ ๓. สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆที่สร้างสรรค์รวมไปถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธที่ศึกษาในชั้นสูง ๔. สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการจัดการเชิงพุทธใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ๑. มีความสามารถสูงในใช้ความรู้ทางด้านการจัดการเชิงพุทธเพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม ๒. มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านการจัดการเชิงพุทธเพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ ๔. มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน
ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ๑. สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการจัดการเชิงพุทธในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี ๒. สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม ๓. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

[illegible]

มคอ.๒_พร.ม._สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ๓๐

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓.ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔.ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				๕.ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ			
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๒๑๔ ๒๑๒ การจัดการตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐
๒๑๔ ๒๑๓ การพัฒนาองค์การ	●	๐	๐	๐	๐	๐	๐	●	๐	๐	●	๐	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	๐
๒๑๔ ๒๑๔ การจัดการโครงการขั้นสูง	๐	๐	๐	●	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	●	๐
๒๑๔ ๒๑๕ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
วิทยาลัยนิพนธ์																				
๒๑๔ ๔๐๐ วิทยาลัยนิพนธ์	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	●	๐	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●
สารนิพนธ์																				
๒๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●	๐	๐	●	๐	๐	๐	๐	●	๐	๐	๐	●

หมวดที่ ๕. หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อ ๒๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและมหาบัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เป็นอย่างน้อย

๒.๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การสัมมนา การทำวิทยานิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในการออกข้อสอบหรือกำหนดกลไกและกระบวนการสอบ และมีการประเมินแผนการสอนสัมพันธ์กับการประเมินข้อสอบ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนจากผลการสอบ โดยคณะกรรมการประจำหลักสูตร และ/หรือ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน รวมถึงการประเมินอาจารย์ และการประเมินผลการเรียนการสอนโดยนิตยเอง ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธเอง ระบบประกันคุณภาพภายในระดับคณะ และระบบประกันคุณภาพภายในระดับสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิตยสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิตยสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของมหาบัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๑) สถานะการดำเนินงานมหาบัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำตรงตามสาขาวิชาหรือในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากมหาบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒) ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของมหาบัณฑิต

๓) ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔) ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๕) ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ องค์ความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๖) ผลงานของนิตยและมหาบัณฑิตที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

- จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่

- จำนวนสิทธิบัตร
- จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ
- จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

การประเมินการสำเร็จการศึกษา เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

หมวดที่ ๖. การพัฒนาอาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

มีการปฐมนิเทศและแนะนำอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะและหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย

- บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน
- สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์ และกฎระเบียบต่างๆ
- หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชา

และมีอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขาวิชา มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอน และมีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์

๒.๑ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างสมประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งอาจารย์เก่าและอาจารย์ใหม่ โดยการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ทุนทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ การลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

๒.๒ การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๓ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๒.๔ มีการกระตุ้นอาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา

๒.๕ ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา

หมวดที่ ๗. การประกันคุณภาพหลักสูตร

หลักสูตรได้กำหนดระบบและวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตรในแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. การกำกับมาตรฐาน

การบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศใช้และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสาखाวิชา โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมีคุณสมบัติ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยทำหน้าที่ในการการบริหารและการ

เรียนการสอน ตั้งแต่วางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล ติดตามประเมินผลการพัฒนา หลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา มีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

มีการควบคุมภาระงานงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลงานของวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

มีการประเมินหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการวางแผน มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรทุกปีการศึกษา (มคอ.๗) และนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อยๆรอบ ๕ ปี

มีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ ๑-๕ และมีผลการดำเนินการการบรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาก่อนการรับรอง

๒.บัณฑิต

มีการการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อวัดผลและควบคุมคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

มีการพัฒนาและส่งเสริม ควบคุมและติดตามให้ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลงานวิชาการในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๓.นิสิต

มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และการวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและจัดให้มีการวัดผลประเมินผลเพื่อติดตามและนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพกระบวนการรับนิสิต โดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมี

ความโปร่งใส ชัดเจน มีเครื่องมือในการคัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

สำหรับนิสิตที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดในการประกาศรับ หลักสูตรมีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตก่อนเข้าศึกษา อย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลติดตามเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นิสิตก่อนเข้าศึกษาหรือได้รับการพัฒนามีคุณสมบัติขั้นต่ำ เพื่อให้สามารถเรียนในหลักสูตรได้จนสำเร็จการศึกษา

มีกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนานิสิต มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลนำมาปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะ

มีกระบวนการในการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ และการวางระบบการป้องกันหรือการบริการจัดการความเสี่ยงของนิสิตเพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

มีการรักษาอัตราความคงอยู่ อัตราความสำเร็จการศึกษา โดยการควบคุมติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของนิสิตต่อการหลักสูตร และมีการจัดรายงานผลการจัดการขอรับรองเรียนของนิสิต เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

๔. อาจารย์

หลักสูตรมีกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์โดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการ ด้านพระพุทธศาสนา ด้านการจัดการเชิงพุทธ และความมุ่งมั่นในการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ซึ่งต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย และต้องสอบผ่านตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๔.๒ การบริหารอาจารย์

หลักสูตรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยมอบหมายภาระงานตามความเหมาะสมคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ส่งเสริมจูงใจสนับสนุนในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีระบบยกย่องและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการคงอยู่ของอาจารย์อยู่ในระดับสูง และมีคะแนนความพึงพอใจของอาจารย์มากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บัณฑิต เป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๓ การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกรูป/คน ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองในการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ทุกท่านจะต้องผลิตทางวิชาการให้ได้ ดังนี้

ผลงานวิจัย จำนวน ๑ เรื่อง ในรอบ ๒ ปี

๑) บทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

๒) เอกสารประกอบการสอน/ หนังสือ / ตำรา / งานแปล ประเภทใดประเภทหนึ่งจำนวน ๑ เรื่องต่อปี

ทั้งนี้คณะสังคมศาสตร์จะต้องพัฒนาระบบ และกลไกภายในที่เอื้อต่อการพัฒนาทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น ในขณะที่เดียวกันในด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์จะต้องได้รับผลการประเมินความพึงพอใจจากนิสิตมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๕. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

มีกระบวนการในการวางแผนควบคุมกำกับสาระของรายวิชาในหลักสูตร อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการจัดทำรายวิชาต่างๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย มีความก้าวหน้าก้าวหน้าวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการบริหารจัดการเปิดรายวิชาต่างๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกที่เน้นนิสิตเป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตและตลาดแรงงาน

มีกระบวนการในการควบคุมกำกับมาตรฐานของหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เน้นความสามารถในการใช้การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

มีกระบวนการในการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการการสอนอย่างมีระบบมีกลไกการนำไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยมีการพิจารณากำหนดผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน มีการกำกับติดตามอาจารย์ในการจัดทำ มคอ.๓ และ มคอ.๔

มีการกำหนดเกณฑ์ ในการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีความเหมาะสมกับหัวข้อวิทยานิพนธ์และมีกระบวนการในการติดตามกำกับควบคุมการให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหัวข้อจนถึงการทำวิทยานิพนธ์ การสอบป้องกันและการเผยแพร่ผลงานวิจัยจนสำเร็จการศึกษา

มีกระบวนการในประเมินผู้เรียนที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการติดตามการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต กำกับกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.๕ มคอ.๖ และมคอ.๗) และมีการวางระบบการประเมินวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ มคอ. ๐๔

มีการวัดผลและรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หลักสูตรโดยการสนับสนุนของคณะสังคมศาสตร์ จัดเตรียมความพร้อมทางกายภาพ ทั้งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการห้องทำวิจัย สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งสนับสนุน การศึกษา ประกอบด้วย ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ ฐานข้อมูลทรัพยากรการเรียนรู้ วารสารวิชาการเพื่อ สืบค้นให้เพียงและทันสมัย มีการบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง พอเพียงและทั่วถึงความต้องการของนิสิต โดยมีการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยเวลาโดยอาศัยผลการประเมิน ความพึงพอใจของ นิสิตต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่า ๓.๕ คะแนน (จากระดับ ๕)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
๑. การกำกับมาตรฐาน			
๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการ ประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X
๑.๒ มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน คุณวุฒิระดับบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	X	X	X
๑.๓ มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนเปิดการสอนในแต่ละภาค การศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X
๑.๔ มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการ ดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วันนับจากวันสิ้นสุดการสอบปลายภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X
๑.๕ มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X
๑.๖ มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิด สอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X
๑.๗ มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว	X	X	X
๑.๘ อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการ จัดการเรียนการสอน	X	X	X
๑.๙ อาจารย์ประจำทุกคน ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X
๑.๑๐ จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ หรือ/วิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
๑.๑๑ ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐		X	X
๑.๑๒ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐			X

หมวดที่ ๘. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	
๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต การตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่ามีปัญหาก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป	
๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน ให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา และการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา	
๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	
๒.๑ ประเมินจากนิสิตและศิษย์เก่า ดำเนินการประเมินจากนิสิต โดยติดตามจากผลการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์สามารถประเมินผลการทำงานได้ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงขั้นตอนการนำเสนอเป็นรายบุคคล และสำหรับศิษย์เก่า นั้นจะประเมินโดยใช้แบบสอบถามหรืออาจจะจัดประชุมศิษย์เก่าตามโอกาสที่เหมาะสม	
๒.๒ ประเมินจากนายจ้างหรือสถานประกอบการ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์จากสถานประกอบการ หรือใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้มหาบัณฑิต	
๒.๓ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษา ดำเนินการโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นหรือจากข้อมูลในรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร หรือจากรายงานของการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน	

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมด จะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวม และในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชาที่สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำให้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้น จะกระทำทุก ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มหาวิทยาลัยต่อไป

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐

๙. แนวสัณเขปรายวิชา

๙.๑ วิชาบังคับ

๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ (๓) (๓-๐-๖)
(Introduction to Management)

ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ กระบวนการทางการจัดการ การจัดการภาครัฐ การจัดการภาคเอกชน เครื่องมือทางการจัดการ การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการจัดการเชิงพุทธ ตลอดจนแนวโน้มทางการจัดการในอนาคต

๖๑๔ ๑๐๒ การจัดการในพระไตรปิฎก (๓) (๓-๐-๖)
(Management in Tipitaka)

ศึกษาแนวคิด หลักการ พุทธวิธี ในการจัดการที่ปรากฏในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบ ประยุกต์บูรณาการกับองค์ความรู้ทางการจัดการ การพัฒนาองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การสร้างทีม การทำงานเป็นทีม การจัดการองค์กร ธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการเชิงยุทธศาสตร์ การจัดการความเสี่ยง การจัดการสมัยใหม่ เป็นต้น โดยเน้นหลักการและหลักธรรมในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการ

๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ๓ (๓) (๓-๐-๖)
(Organizational Theory and Buddhist Management)

ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การยุคต่างๆ ทฤษฎีการจัดการ ปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยขั้นสูงในการจัดรูปองค์การ การวางแผนจัดการองค์การ การกระจายอำนาจ ขนาดองค์การ ยุทธศาสตร์องค์การ อำนาจและภาวะผู้นำ สภาวะแวดล้อมขององค์การ เทคโนโลยีและวิทยาการต่อการจัดโครงสร้าง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ วัฒนธรรมองค์การทางพระพุทธศาสนา หลักการจัดกลุ่มคนในองค์การตามแนวพระพุทธศาสนา หลักการจัดการโครงสร้างองค์การประเภทต่างๆ การศึกษาเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการและวัฒนธรรมองค์การทางพระพุทธศาสนา การจัดโครงสร้างองค์การและการบังคับบัญชาขององค์กรสงฆ์ไทย และการจัดการความขัดแย้งในองค์การ

๖๑๔ ๒๐๑ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการ (๓) (๓-๐-๖)
(English for Management)

ฝึกทักษะและกลวิธีในการอ่าน การเขียน การตีความภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธเชิงพุทธ และเทคนิคในการอ่านบทความหรือข้อความจากตำราที่เกี่ยวกับการจัดการเชิงพุทธ

๖๑๔ ๒๐๓ สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ**(๓) (๓-๐-๖)****(Seminar research to Buddhist Management)**

สัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ ทั้งการวิจัยที่บูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการจัดการและการวิจัยในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ทั้ง ๖ ด้าน คือ การปกครองคณะสงฆ์ การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสาธารณูปการและการสาธารณสงเคราะห์ ที่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณและแบบผสมวิธี เพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในทางการจัดการเชิงพุทธเพื่อนำไปพัฒนาการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน**(๓) (๑-๒-๖)****(Buddhist Meditation)**

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎกอรุณกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๙.๒ วิชาเอก**๖๑๔ ๑๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ****๓ (๓-๐-๖)****(Research Methodology in Management)**

ศึกษาวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับการจัดการองค์การทางพระพุทธศาสนาและกิจการคณะสงฆ์ ขั้นตอนของการวิจัยอันประกอบด้วย การกำหนดปัญหาและประเด็นในการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม การกำหนดกรอบแนวคิด และสมมติฐาน การกำหนดประชากรเป้าหมาย และการสุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เทคนิคในการวิเคราะห์ทางสถิติ การแปลผลและการอภิปรายผล การจัดการและการรายงานผลการวิจัยเพื่อนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในกิจการพระพุทธศาสนาหรือการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ทั้งนี้สิ้นสุดต้องฝึกเขียนข้อเสนอวิจัยอย่างน้อยรูปหรือคนละหนึ่งเรื่อง

๖๑๔ ๑๐๔ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์**๓ (๓-๐-๖)****(Strategic Human Resource Management)**

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการและวางแผนกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการและการประสานยุทธศาสตร์ขององค์การให้รองรับด้วยกลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านวิสัยทัศน์ ภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านทรัพยากรมนุษย์ อันประกอบด้วย กลยุทธ์การวางแผนการจัดทำสายอาชีพ กลยุทธ์การพัฒนาประสิทธิภาพการสรรหาและคัดเลือก กลยุทธ์การฝึกอบรมและพัฒนา กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนที่อิงกับขีดความสามารถหลัก กลยุทธ์การจูงใจและการธำรงรักษาทรัพยากรมนุษย์ คุณลักษณะของผู้นำเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ

๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการจัดการ**๓ (๓-๐-๖)**

ศึกษาความหมาย วัตถุประสงค์ ลักษณะสาระสำคัญของนวัตกรรมทางการจัดการทางด้านศาสนสมบัติของวัด ระเบียบข้อกฎหมายว่าด้วยการบริหารการเงินการบัญชีและงบประมาณ

กระบวนการ วิธีและขั้นตอนการออกแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชี เทคนิคและแนวโน้มการนำระบบฐานข้อมูลไปใช้ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมแนวใหม่ตามหลักบริหารจัดการด้วย คน เงิน วัสดุและการจัดการ

๖๑๔ ๒๐๕ การจัดการองค์การสมัยใหม่

๓ (๓-๐-๖)

(Modern Organization Management)

ศึกษาแนวคิดพื้นฐาน หลักการจัดการ ลักษณะองค์การ หน้าที่หลักในการจัดการ กระบวนการทางการจัดการในองค์การ วัฒนธรรมองค์การและสภาวะแวดล้อมภายนอก การบริหารความหลากหลาย การพัฒนาองค์การและองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการความรู้ การบริหารคุณภาพ การวัดผลงานเชิงดุลยภาพ (Balanced scorecard) องค์กรเสมือนจริง การบริหารเครือข่าย การบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจทางการบริหาร E- business บทบาทและทักษะของผู้บริหาร และหัวข้อสมัยใหม่ทางการจัดการบริหารองค์การ รวมทั้งจริยธรรมในการจัดการและความรับผิดชอบต่อสังคม

๙.๓ วิชาเลือก

๖๑๔ ๒๐๖ มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ

๓ (๓-๐-๖)

(Human Relations and Buddhist Management)

ศึกษาหลักและแนวคิดเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์กับการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย เรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ การศึกษาเพื่อเข้าใจผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์การ ศิลปะในการครองใจคน เคล็ดลับของการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา รวมถึงศึกษาพระเถระหรือผู้นำชาวพุทธที่ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เชิงพุทธในการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา

๖๑๔ ๒๐๗ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ

๓ (๓-๐-๖)

(Sangha Laws for Management)

ศึกษาความหมาย ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการคณะสงฆ์ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ และเปรียบเทียบพระวินัยกับกฎหมายคณะสงฆ์ทั้งเรื่องของแหล่งที่มา และการบังคับใช้เพื่อการจัดการองค์กรสงฆ์

๖๑๔ ๒๐๘ การศึกษาตามแนวแนะทางการจัดการเชิงพุทธ

๓ (๓-๐-๖)

(Directed Studies in Buddhist Management)

ศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เป็นการศึกษาตามแนวแนะทางการจัดการ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ประจำรายวิชานี้

๖๑๔ ๒๐๙ การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ

๓ (๓-๐-๖)

(Management on Buddhist Reconciliation)

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของความขัดแย้ง วิธีการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี การจัดการเพื่อให้เกิดสันติและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม ศึกษากรณีการจัดการปัญหาความขัดแย้งสมัยพุทธกาลและการจัดการความขัดแย้งตามแนวสมานฉันท์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำแนวพุทธสันติวิธีมาแก้ไขปัญหความขัดแย้งในสังคมไทยปัจจุบัน

๖๑๔ ๒๑๐ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ

๓ (๓-๐-๖)

(Leadership on Buddhist Management)

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแนวตะวันตกและภาวะผู้นำแนวตะวันออก ภาวะผู้นำตามแนวของพระพุทธเจ้า แนวคิดและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ การบริหารจัดการเพื่อความเป็นผู้นำ พุทธธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำ กระบวนการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อความเป็นผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำในการวัดองค์การทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการจัดการตามแนวสมณฉันท์ และกรณีศึกษาผู้นำสงฆ์ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเชิงพุทธ

๖๑๔ ๒๑๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ

๓(๓-๐-๖)

(Data Analysis in Management)

ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ประเภทของข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่เกี่ยวกับการจัดการ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยทั้งสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

๖๑๔ ๒๑๒ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓ (๓-๐-๖)

(Management on Philosophy of the Sufficiency Economy)

ศึกษาการจัดการงานขององค์การตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวที่ยึดหลักทางสายกลาง คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ที่นำไปสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่สัมพันธ์กับคำสอนในทางพระพุทธศาสนา และการศึกษากรณีศึกษาองค์การ หรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๖๑๔ ๒๑๓ การพัฒนาองค์การ

๓ (๓-๐-๖)

(Organizational Development)

ศึกษาแนวความคิดในการพัฒนาองค์การ ทฤษฎีการพัฒนาองค์การทางด้านทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์และทฤษฎีองค์การและการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือในการพัฒนาองค์การอันประกอบด้วย การตรวจวินิจฉัยัย กระบวนการมนุษย์ในองค์การ การตรวจวินิจฉัยัยโครงสร้างและระบบงาน การวิเคราะห์ แรงสนับสนุนและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือสอดแทรกเพื่อการพัฒนาองค์การ การพัฒนาเป้าหมายและแผนงานหลักของหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาทีมงานและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม กรณีศึกษาในการพัฒนาองค์การทางพระพุทธศาสนา

๖๑๔ ๒๑๔ การจัดการโครงการขั้นสูง

๓ (๓-๐-๖)

(Advanced Project Management)

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโครงการ ประเภทของโครงการ สภาพปัญหาการจัดการโครงการ กระบวนการจัดการโครงการในระดับมหภาคและจุลภาค การจัดโครงการแบบบูรณาการ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการโครงการ การบูรณาการโครงการ การจัดการทรัพยากรในการจัดการโครงการ การวางแผนและการดำเนินการ การจัดการคุณภาพของโครงการ การจัดการความเสี่ยงของโครงการ การติดตามและ

ควบคุมโครงการ เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดโครงการขององค์การทางพระพุทธศาสนา

๖๑๔ ๒๑๕ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ

๓ (๓-๐-๖)

(Technology Management)

ศึกษาแนวคิดการจัดระบบของเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยี เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล อินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ ฐานข้อมูลและการสืบค้น เทคโนโลยีการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ การจัดเก็บข้อมูล เทคโนโลยีเพื่อการวิจัย กฎหมาย จริยธรรม และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการ แนวโน้มของเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

๙.๔ วิทยานิพนธ์

๖๑๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์

(๐-๐-๓๖)

(Thesis)

๑๒ หน่วยกิต

ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระทางด้านการจัดการที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอวิทยานิพนธ์

๙.๕ สารนิพนธ์

๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์

(๐-๐-๑๘)

(Research Paper)

๖ หน่วยกิต

ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่สนใจในบริบทของการจัดการ ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปของสารนิพนธ์

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการเชิงพุทธ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕)
กับหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๕ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
๑. หลักสูตร ๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้ ๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้ แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้ วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๙ หน่วยกิต ไม่นับหน่วยกิต (๙) หน่วยกิต วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น ๓๙ หน่วยกิต	๑. หลักสูตร ๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้ ๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้ แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้ วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๙ หน่วยกิต ไม่นับหน่วยกิต (๙) หน่วยกิต วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น ๓๙ หน่วยกิต	ดงเดิม

		คงเดิม
๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และ ทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้	๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และ ทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้	
วิชาบังคับ	วิชาบังคับ	นับหน่วยกิต ๙ หน่วยกิต
วิชาเอก	วิชาเอก	ไม่นับหน่วยกิต (๙) หน่วยกิต
วิชาเลือก	วิชาเลือก	๑๒ หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้	สอบหลังจากเรียนรายวิชาครบ	๑๒ หน่วยกิต
สารนิพนธ์	สารนิพนธ์	๖ หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	รวมทั้งสิ้น	๓๙ หน่วยกิต

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตร พร.ม.สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	
วิชาบังคับ		วิชาบังคับ	
๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ*		๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ*	
-		๖๑๔ ๑๐๒ การจัดการในพระไตรปิฎก	
๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ		๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ	
๖๑๔ ๒๐๒ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ*		๖๑๔ ๒๐๑ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ*	
๖๑๔ ๒๐๔ ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ		-	
-		๖๑๔ ๒๐๓ สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ	
๖๑๔ ๓๐๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ		-	
๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*		๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*	
หมายเหตุ : * หมายถึงวิชาที่บังคับเรียนแต่ไม่นับหน่วยกิต		หมายเหตุ : * หมายถึงวิชาที่บังคับเรียนแต่ไม่นับหน่วยกิต	
วิชาเอก		วิชาเอก	
๖๑๔ ๑๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ		๖๑๔ ๑๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ	
๖๑๔ ๑๐๗ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์		๖๑๔ ๑๐๔ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	
๖๑๔ ๒๐๘ การจัดการโครงการขั้นสูง		-	
-		๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการจัดการ	
๖๑๔ ๓๐๙ สัมมนาการจัดการองค์การสมัยใหม่		๖๑๔ ๒๐๕ การจัดการองค์การสมัยใหม่	
วิชาเลือก		วิชาเลือก	
๖๑๔ ๒๑๐ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนา		-	
๖๑๔ ๒๑๑ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบ		-	
๖๑๔ ๒๑๒ มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ		๖๑๔ ๒๐๖ มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ	
๖๑๔ ๒๑๓ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ		๖๑๔ ๒๐๗ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ	
๖๑๔ ๒๑๔ การศึกษาตามแนวระบอบทางการจัดการเชิงพุทธ		๖๑๔ ๒๐๘ การศึกษาตามแนวระบอบทางการจัดการเชิงพุทธ	
๖๑๔ ๒๑๕ สัมมนาการจัดการเชิงพุทธ		-	

๖๑๔ ๒๑๖ การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ - ๖๑๔ ๓๑๗ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๖๑๔ ๓๑๘ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๖๑๔ ๓๑๙ การพัฒนาองค์การ - - วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์	๖๑๔ ๒๐๙ การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ ๖๑๔ ๒๑๐ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ ๖๑๔ ๒๑๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๖๑๔ ๒๑๒ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๖๑๔ ๒๑๓ การพัฒนาองค์การ ๖๑๔ ๒๑๔ การจัดการโครงการขั้นสูง ๖๑๔ ๒๑๕ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์
--	--

รายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐		หมายเหตุ
ก. วิชาบังคับ	๙ หน่วยกิต	ก. วิชาบังคับ	๙ หน่วยกิต	คงเดิม
๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ (Introduction to Management) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการทางภาครัฐ การจัดการภาคเอกชน เครื่องมือทางการจัดการ การจัดการตามหลักธรรมภิบาล การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเชิงพุทธ	(๓)(๓-๐-๖)	๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ (Introduction to Management) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการทางภาครัฐ การจัดการภาคเอกชน เครื่องมือทางการจัดการ การจัดการตามหลักธรรมภิบาล การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเชิงอรรถศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการจัดการเชิงพุทธ ตลอดจนแนวโน้มทางการจัดการในอนาคต	(๓)(๓-๐-๖)	ปรับแนว สังเขป รายวิชา
		๖๑๔ ๑๐๒ การจัดการในพระไตรปิฎก (Management in Tipitaka) ศึกษาแนวคิด หลักการ พุทธวิธี ในการจัดการที่ปรากฏในพระไตรปิฎก ประยุกต์ บูรณาการกับองค์ความรู้ทางการจัดการ การพัฒนาองค์กร การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การทำงานเป็นทีม การจัดการองค์การ ธรรมภิบาล ภาวะผู้นำ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการความเสี่ยง การจัดการความขัดแย้ง การจัดการสมัยใหม่ โดยเน้นหลักการและหลักธรรมในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการ	(๓)(๓-๐-๖)	เพิ่มรายวิชา ใหม่
๖๑๔ ๑๐๒ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ (Organizational Theory and Buddhist Management) ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการยุคต่างๆ ทฤษฎีการจัดการปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยขั้นสูงในการจัดรูปร่างองค์กร การวางแผนจัดการองค์กร การกระจายอำนาจ ขนาดองค์กร ยุทธศาสตร์องค์กร อำนาจและภาวะผู้นำ สภาวะแวดล้อมขององค์กร เทคโนโลยีและวิทยาการจัดการจัดโครงสร้าง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เทคโนโลยีและการจัดการทางพระพุทธศาสนา หลักการจัดการกลุ่มคนในองค์กรตามแนวพระพุทธศาสนา หลักการจัดการโครงสร้างองค์การประเภท	๓(๓-๐-๖)	๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ (Organizational Theory and Buddhist Management) ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการยุคต่างๆ ทฤษฎีการจัดการปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยขั้นสูงในการจัดรูปร่างองค์กร การวางแผนจัดการองค์กร การกระจายอำนาจ ขนาดองค์กร ยุทธศาสตร์องค์กร อำนาจและภาวะผู้นำ สภาวะแวดล้อมขององค์กร เทคโนโลยีและวิทยาการจัดการจัดโครงสร้าง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เทคโนโลยีและการจัดการทางพระพุทธศาสนา หลักการจัดการกลุ่มคนในองค์กรตามแนวพระพุทธศาสนา หลักการจัดการโครงสร้างองค์การประเภท	๓(๓-๐-๖)	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสังเขป รายวิชา

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
การบังคับบัญชาขององค์กรสงฆ์ไทย	ต่างๆ การศึกษาเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการและพัฒนธรรมาการทางพระพุทธศาสนา การจัดโครงสร้างองค์การและการบังคับบัญชาขององค์กรสงฆ์ไทย และการจัดการความขัดแย้งในองค์กร	
๖๑๔ ๒๐๓ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ (English for Buddhist Management) ฝึกทักษะและกลวิธีในการอ่าน การเขียน การตีความภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ และเทคนิคในการอ่านบทความหรือข้อความจากตำราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ	๖๑๔ ๒๐๑ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ (๓)(๓-๐-๖) (English for Buddhist Management) ฝึกทักษะและกลวิธีในการฟัง พูด อ่าน และเขียน การตีความภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ และเทคนิคในการอ่านบทความหรือข้อความจากตำราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเชิงพุทธ	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสังเขป รายวิชา
	๖๑๔ ๒๐๓ สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ (๓)(๓-๐-๖) (Seminar Research to Buddhist Management) สัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ ทั้งการวิจัยที่บูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการจัดการและการวิจัยในการบริหารที่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณและแบบผสมวิธี เพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในทางการจัดการเชิงพุทธเพื่อนำไปพัฒนาการบริหารจัดการการพระพุทธศาสนา	เพิ่มรายวิชา ใหม่
๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๒)(๒-๐-๔) (Buddhist Meditation) ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น	๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓)(๑-๒-๖) (Buddhist Meditation) ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น	คงเดิม
๖๑๔ ๒๐๕ ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ (Buddhist Management Strategy)		ยุบรวมใน รายวิชาการ

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หมายเหตุ
	ศึกษาพุทธศาสตร์ขององค์การในพระพุทธศาสนาเพื่อการวางแผนระยะยาวระดับชั้นของพุทธศาสตร์ กระบวนการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ การวางแผนยุทธศาสตร์อันประกอบด้วย การกิจ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกภายในองค์กร (SWOT) การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ และการควบคุมเชิงยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์การจัดการกิจการทางพระพุทธศาสนา การนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ การประเมินผลหลักการและยุทธวิธีจัดการเชิงพุทธศาสตร์ในพระพุทธานุศาสนนา บทบาทเชิงยุทธศาสตร์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร กรณีศึกษาพุทธศาสตร์การจัดการกิจการทางพระพุทธศาสนาของหน่วยงานภาครัฐ และกรณีศึกษาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัด	จัดการในพระไตรปิฎก
	๖๑๔ ๓๐๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ (Leadership on Buddhist Management) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแนวตะวันตกและภาวะผู้นำแนวตะวันออก ภาวะผู้นำตามแนวของพระพุทธเจ้า แนวคิดและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ การบริหารจัดการเพื่อความเป็นผู้นำ พุทธธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำ กระบวนการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อความเป็นผู้ตามแนวทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำในการวัดองค์การทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการจัดการตามแนวสมานฉันท์ และกรณีศึกษาผู้นำสงฆ์ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเชิงพุทธ	ปรับเปลี่ยนเป็นวิชาเลือก
	๖๑๔ ๓๐๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ (Leadership on Buddhist Management)	
	๖๑๔ ๓๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางภาาการจัดการ (Research Methodology in Management) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการองค์การทางพระพุทธศาสนา ขั้นตอนของการวิจัยอันประกอบด้วย การกำหนดปัญหาและประเด็นในการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม การกำหนดกรอบแนวคิด และสมมติฐาน การกำหนดประชากรเป้าหมาย และการสุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เทคนิคในการวิเคราะห์ทางสถิติ การแปล	ปรับรหัสรายวิชาและแนวสิ่งเขปรายวิชา
	๖๑๔ ๓๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางภาาการจัดการ (Research Methodology in Management)	
	๖๑๔ ๓๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางภาาการจัดการ (Research Methodology in Management)	
	๖๑๔ ๓๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางภาาการจัดการ (Research Methodology in Management)	

ผลและการอภิปรายผล การจัดการและการรายงานผลการวิจัยเพื่อนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในกิจการพระพุทธศาสนา	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
๖๑๔ ๑๐๗ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Human Resource Management) ศึกษาการจัดการและทรัพยากรศาสตร์ขององค์การให้รองรับด้วยกลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านวิสัยทัศน์ การกิจและวัตถุประสงค์ด้านทรัพยากรมนุษย์ อันประกอบด้วย การวางแผนกำลังคน การวางแผนอาชีพ การสรรหาและคัดเลือก การฝึกอบรมและพัฒนา การจูงใจ และการธำรงรักษาทรัพยากรมนุษย์โดยการจ่ายค่าตอบแทนประยุกต์เข้ากับแนวคิดและวิธีการทางพระพุทธศาสนา	๓(๓-๐-๖)	๖๑๔ ๑๐๔ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Human Resource Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการและวางแผนกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จัดการและการประสานยุทธศาสตร์ขององค์การให้รองรับด้วยกลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านวิสัยทัศน์ การกิจและวัตถุประสงค์ด้านทรัพยากรมนุษย์ อันประกอบด้วย กลยุทธ์การพัฒนาประสิทธิภาพการสรรหาและคัดเลือก กลยุทธ์การฝึกอบรมและพัฒนา กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนที่อิงกับขีดความสามารถหลัก กลยุทธ์การจูงใจและการรักษาทรัพยากรมนุษย์ คุณลักษณะของผู้นำเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ	๓(๓-๐-๖) ปรับรหัสรายวิชาและแนวสิ่งเขปรายวิชา
๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการจัดการ (Innovation for Management) ศึกษาความหมาย นวัตกรรมสังคม ลักษณะสาระสำคัญของนวัตกรรมจัดการ การระเบียบข้อกฎหมายว่าด้วยการบริหารการเงินการบัญชีและงบประมาณ กระบวนการ วิถีและขั้นตอนการออกแบบระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เทคโนโลยีและแนวโน้มการนำระบบฐานข้อมูลไปใช้ที่ขับเคลื่อนนวัตกรรม แนวโน้มตามหลักการจัดการด้วย คน เงิน วัสดุ และการจัดการทางด้านสารสนเทศ	๓(๓-๐-๖)	๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการจัดการ (Innovation for Management) ศึกษาความหมาย นวัตกรรมสังคม ลักษณะสาระสำคัญของนวัตกรรมจัดการ การระเบียบข้อกฎหมายว่าด้วยการบริหารการเงินการบัญชีและงบประมาณ กระบวนการ วิถีและขั้นตอนการออกแบบระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เทคโนโลยีและแนวโน้มการนำระบบฐานข้อมูลไปใช้ที่ขับเคลื่อนนวัตกรรม แนวโน้มตามหลักการจัดการด้วย คน เงิน วัสดุ และการจัดการทางด้านสารสนเทศ	เพิ่มรายวิชาใหม่
๖๑๔ ๓๐๔ สัมมนาการจัดการองค์การสมัยใหม่ (Modern Organization Management) สัมมนาเกี่ยวกับองค์การ องค์การสมัยใหม่ เช่น เรื่องขององค์การแห่งความรู้ องค์การสมัยจริง องค์การสมรรถนะสูง วัฒนธรรมองค์การ นวัตกรรมและการ	๓(๓-๐-๖)	๖๑๔ ๒๐๕ การจัดการองค์การสมัยใหม่ (Modern Organization Management) ศึกษาแนวคิดพื้นฐาน หลักการจัดการ ลักษณะองค์การ หน้าที่หลักในการจัดการ กระบวนการทางการจัดการในองค์การ วัฒนธรรมองค์การและสภาวะ	ปรับชื่อวิชา, รหัส

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
เปลี่ยนแปลงองค์การ รวมถึงพฤติกรรมขององค์การ ทฤษฎีแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ พฤติกรรมกลุ่ม และการเมืองในองค์การ เป็นต้น	แวดล้อมภายนอก การบริหารความหลากหลาย การพัฒนาองค์การและองค์กรแห่ง การเรียนรู้ การจัดการความรู้ การบริหารคุณภาพ การวัดผลงานเชิงคุณภาพ (Balanced scorecard) องค์การเสมือนจริง การบริหารเครือข่าย การบริหารข้อมูล สารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจทางการบริหาร บทบาทและทักษะของผู้บริหาร และเครื่องมือทางการจัดการเพื่อการบริหารโครงการ รวมทั้งจริยธรรมในการ จัดการและความรับผิดชอบต่อสังคม	รายวิชาและ แนวตั้งขอป รายวิชา
๖๑๔ ๒๐๘ การจัดการโครงการขั้นสูง (Advanced Project Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโครงการ ประเภทของโครงการ สภาพ ปัญหาการจัดการโครงการ กระบวนการจัดการโครงการในระดับมหภาคและจุลภาค การจัดโครงการแบบบูรณาการ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ โครงการ การบูรณาการโครงการ การจัดการทรัพยากรในการจัดการโครงการ การวางแผนและการดำเนินงาน การจัดการคุณภาพของโครงการ การจัดการความเสี่ยง ของโครงการ การติดตามและควบคุมโครงการ เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุม และติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัด โครงการขององค์การทางพระพุทธศาสนา		ปรับเปลี่ยน เป็น วิชาเลือก
ค. วิชาเลือก แผน ก แบบ ก (๒) ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต แผน ข ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต	ค. วิชาเลือก แผน ก แบบ ก (๒) ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต แผน ข ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต	
๖๑๔ ๒๑๓ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนา (Management of Buddhist Affairs) ศึกษาการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของพระพุทธศาสนา ตามแนวทาง ในการบริหารงานของคณะสงฆ์ ประกอบด้วยงานการปกครอง การศาสนศึกษา การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การศึกษาสงเคราะห์ และการสาธารณสงเคราะห์ การ บริหารจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา รวมทั้งการจัดการความเสี่ยงตามแนว		ยุบรวมกับ รายวิชา สัมมนาการ วิจัยทางการ จัดการเชิง พุทธ (ใน

พระพุทธรูปศาสนา	หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
๖๑๔ ๒๑๑ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบ (Management of Buddhist Affairs)	ศึกษาเปรียบเทียบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการของพระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ประเทศต่าง ๆ ทั้งในฝ่ายของคณะสงฆ์เถรวาท และมหายาน โดยเน้นศึกษาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสงฆ์เถรวาท ทั้งในเรื่องของการปกครอง การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจกำหนดให้มีการไปศึกษาดูงานกิจการพระพุทธศาสนาในต่างประเทศ	กำหนดให้เรียนในระดับปริญญาเอก (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ)	
๖๑๔ ๒๑๒ มนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ (Human Relations and Buddhist Management)	ศึกษาหลักและแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ การศึกษาเพื่อเข้าใจผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร ศิลปะในการครองใจคน และเคล็ดลับของการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา	๖๑๔ ๒๐๖ มนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ (Human Relations and Buddhist Management) ศึกษาหลักและแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ การศึกษาเพื่อเข้าใจผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร ศิลปะในการครองใจคน เคล็ดลัทธิของการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา รวมถึงศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องผู้นำชาวพุทธที่ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เชิงพุทธในการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	ปรับรหัสรายวิชาและแนวสัณเขปรายวิชา
๖๑๔ ๒๑๓ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ (Sangha Laws for Management)	ศึกษาความหมาย ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการคณะสงฆ์ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ และเปรียบเทียบพระวินัยกับกฎหมายคณะสงฆ์ทั้งเรื่องของแหล่งที่มา และการบังคับใช้เพื่อการจัดการองค์กรสงฆ์	๖๑๔ ๒๐๗ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ (Sangha Laws for Management) ศึกษาความหมาย ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการคณะสงฆ์ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ และเปรียบเทียบพระวินัยกับกฎหมายคณะสงฆ์ทั้งเรื่องของแหล่งที่มา และการบังคับใช้เพื่อการจัดการองค์กรสงฆ์	ปรับรหัสรายวิชา
๖๑๔ ๒๑๔ การศึกษาตามแนวหนทางจัดการเชิงพุทธ	๖๑๔ ๒๑๔ การศึกษาตามแนวหนทางจัดการเชิงพุทธ	๖๑๔ ๒๐๘ การศึกษาตามแนวหนทางจัดการเชิงพุทธ	

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
(Directed Studies in Buddhist Management) ศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เป็น การศึกษาตามแนวทางการจัดการ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ประจำรายวิชานี้	(Directed Studies in Buddhist Management) ศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เป็นการศึกษา ตามแนวทางการจัดการเชิงพุทธ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ประจำรายวิชานี้	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสิ่งเชป รายวิชา
๖๑๔ ๒๑๕ สัมมนาการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเชิงพุทธตามหัวข้อและเนื้อหาที่กำหนด		ยุบรวมกับ รายวิชา สัมมนาการ วิจัยทางการ จัดการเชิง พุทธ (ใน หมวดวิชา บัณฑิต)
๖๑๔ ๒๑๖ การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Management on Buddhist Reconciliation) ศึกษาแนวคิดพิเศษของความขัดแย้ง วิธีการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี การ จัดการเพื่อให้เกิดสันติและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม ศึกษากรณีการจัดการปัญหา ความขัดแย้งสมัยพุทธกาลและการจัดการความขัดแย้งตามแนวสมานฉันท์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำแนวพุทธสันติวิธีมาแก้ไขปัญหความขัดแย้งในสังคมไทย ปัจจุบัน	๖๑๔ ๒๐๙ การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Management on Buddhist Reconciliation) ศึกษาแนวคิดพิเศษของความขัดแย้ง วิธีการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี การ จัดการเพื่อให้เกิดสันติและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม ศึกษากรณีการจัดการปัญหา ความขัดแย้งสมัยพุทธกาลและการจัดการความขัดแย้งตามแนวสมานฉันท์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำแนวพุทธสันติวิธีมาแก้ไขปัญหความขัดแย้งในสังคมไทย ปัจจุบัน	ปรับรหัส รายวิชา
๖๑๔ ๓๓๗ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Data Analysis in Management) ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ทั้งในแบบเชิงปริมาณและแบบ เชิงคุณภาพ เช่น การใช้สถิติ การใช้ตารางภาษา การใช้คอมพิวเตอร์ การจำลอง	๖๑๔ ๒๑๐ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Data Analysis in Management) ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ประเภทของข้อมูลทั้งเชิง เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสิ่งเชป

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๔	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
การเปรียบเทียบ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลระดับกลุ่ม การวิเคราะห์การใช้พระใช้พระปฏิบัติวัตรปฏิบัติวัตรเป็นต้น	คุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยทั้ง สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics)	รายวิชา
๖๑๔ ๓๑๔ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓(๓-๐-๖) (Management on Philosophy of the Sufficiency Economy) ศึกษาการจัดการงานขององค์กรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวที่ยึดหลักทางสายกลาง คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ที่นำไปสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่สัมพันธ์กับคำสอนในทางพระพุทธศาสนา และการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิชาการ หรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๖๑๔ ๒๑๑ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓(๓-๐-๖) (Management on Philosophy of the Sufficiency Economy) ศึกษาการจัดการงานขององค์กรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวที่ยึดหลักทางสายกลาง คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐานความรู้คู่คุณธรรม ที่นำไปสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่สัมพันธ์กับคำสอนในทางพระพุทธศาสนา และการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิชาการ หรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ปรับรหัสรายวิชาและแนวสังเขปรายวิชา
๖๑๔ ๓๑๗ การพัฒนาองค์กร ๓(๓-๐-๖) (Organizational Development) ศึกษาแนวความคิดในการพัฒนาองค์กร ทฤษฎีการพัฒนาองค์กรทางด้านทฤษฎี พฤติกรรมศาสตร์และทฤษฎีองค์การและการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือในการพัฒนาองค์กรอันประกอบด้วย การตรวจวินิจฉัย กระบวนการมนุษย์ในองค์กร การตรวจวินิจฉัยโครงสร้างและระบบงาน การวิเคราะห์ แรงสนับสนุนและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือสอดแทรกเพื่อการพัฒนาองค์กร การพัฒนาเป้าหมายและแผนงานหลักของหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาทีมงานและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม กรณีศึกษาในการพัฒนาองค์กรทางพระพุทธศาสนา บทบาทของการฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาองค์กรทางพระพุทธศาสนา	๖๑๔ ๒๑๒ การพัฒนาองค์กร ๓(๓-๐-๖) (Organizational Development) ศึกษาแนวความคิดในการพัฒนาองค์กร ทฤษฎีการพัฒนาองค์กรทางด้านทฤษฎี พฤติกรรมศาสตร์และทฤษฎีองค์การและการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือในการพัฒนาองค์กรอันประกอบด้วย การตรวจวินิจฉัย กระบวนการมนุษย์ในองค์กร การตรวจวินิจฉัยโครงสร้างและระบบงาน การวิเคราะห์ แรงสนับสนุนและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือสอดแทรกเพื่อการพัฒนาองค์กร การพัฒนาเป้าหมายและแผนงานหลักของหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาทีมงานและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม กรณีศึกษาในการพัฒนาองค์กรทางพระพุทธศาสนา	ปรับรหัสรายวิชาและแนวสังเขปรายวิชา
๖๑๔ ๒๐๘ การจัดการโครงการขั้นสูง ๓(๓-๐-๖) (Advanced Project Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโครงการ ประเภทของโครงการ สภาพปัญหาการจัดการโครงการ กระบวนการจัดการโครงการในระดับภูมิภาคและจุลภาค การจัดการโครงการแบบบูรณาการ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการโครงการ	๖๑๔ ๒๑๓ การจัดการโครงการขั้นสูง ๓(๓-๐-๖) (Advanced Project Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโครงการ ประเภทของโครงการ สภาพปัญหาการจัดการโครงการ กระบวนการจัดการโครงการในระดับภูมิภาคและจุลภาค การจัดการโครงการแบบบูรณาการ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการโครงการ	ปรับมาจากวิชาเอกและ

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
โครงการ การบูรณาการโครงการ การจัดการทรัพยากรในการจัดการโครงการ การวางแผนและการดำเนินการ การจัดการคุณภาพของโครงการ การจัดการความเสี่ยงของโครงการ การติดตามและควบคุมโครงการ เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดโครงการขององค์การทางพระพุทธศาสนา (เดิมเป็นหมวดวิชาเอก)	การบูรณาการโครงการ การจัดการทรัพยากรในการจัดการโครงการ การวางแผนและการดำเนินการ การจัดการคุณภาพของโครงการ การจัดการความเสี่ยงของโครงการ การติดตามและควบคุมโครงการ เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการโครงการขององค์การทางพระพุทธศาสนา	ปรับรหัสรายวิชา
๖๑๕ ๓๐๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ (๓(๓-๐-๖) (Leadership on Buddhist Management) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแนวตะวันตกและภาวะผู้นำแนวตะวันออก ภาวะผู้นำตามแนวของพระพุทธเจ้า แนวคิดและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ การบริหารจัดการเพื่อความเป็นผู้นำ พุทธธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำ กระบวนการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อความเป็นผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำในการวัดองค์การทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการจัดการตามแนวสมานฉันท์ และกรณีศึกษาผู้นำสงฆ์ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเชิงพุทธ	๖๑๕ ๒๑๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ (๓(๓-๐-๖) (Leadership on Buddhist Management) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแนวตะวันตกและภาวะผู้นำแนวตะวันออก ภาวะผู้นำตามแนวของพระพุทธเจ้า แนวคิดและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ การบริหารจัดการเพื่อความเป็นผู้นำ พุทธธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำ กระบวนการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อความเป็นผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำในการวัดองค์การทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการจัดการตามแนวสมานฉันท์ และกรณีศึกษาผู้นำสงฆ์ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเชิงพุทธ	ปรับมาจากวิชาบังคับและปรับรหัสรายวิชา
	๖๑๕ ๒๑๕ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ (Technology for Management) ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยี ระบบของเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล อินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ฐานข้อมูลและการสืบค้น เทคโนโลยีการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ การจัดเก็บข้อมูล เทคโนโลยีเพื่อการวิจัยกฎหมาย จริยธรรม และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการ	เพิ่มรายวิชาใหม่
จ. วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต ๖๑๕ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ Thesis	จ. วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต ๖๑๕ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ Thesis	

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระทางด้านการจัดการที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอวิทยานิพนธ์	ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระทางด้านการจัดการที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอวิทยานิพนธ์	คงเดิม
จ. การศึกษาอิสระ ๖ หน่วยกิต ๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์ Research paper ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่นำเสนอในบริบทของการจัดการที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปแบบของสารนิพนธ์	จ. สารนิพนธ์ ๖ หน่วยกิต ๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์ Research paper ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่นำเสนอในบริบทของการจัดการที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปแบบของสารนิพนธ์	คงเดิม

ภาคผนวก ค

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๘๑๑ /๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ประกอบด้วย

๑. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาโชวี ทสสนิโย,ดร.	รองประธานกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด ดวงจักร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษุกร นาคชน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม	กรรมการ
๗. พระอุดมสิทธิธนายก,ดร.	กรรมการ
๘. พระปลัดระพีณ พุทธิสารโร,ดร.	กรรมการ
๙. พระมหาภคญาณ กิตติโสภโณ,ดร.	กรรมการ
๑๐. อาจารย์ ดร.พิเชฐ หังโต	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. อาจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. อาจารย์ ดร.ธิติวดี หมั่นมี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. อาจารย์ ดร.ประเสริฐ อธิลาว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ให้เหมาะสมกับกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป และให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. จัดทำร่างพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ฉบับปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๙๐ วัน เพื่อเสนอหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ และสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติให้ประกาศใช้ต่อไป

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

๑. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑
๒. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๘
๓. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑
(ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙
๔. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑
(ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓
๕. ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๘
๖. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

เพื่อให้การบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราว ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๒ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยคและ

๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา ที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีนับแต่สำเร็จการศึกษา หรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการ ประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๗.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์ บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	๑๒	หน่วยกิต
กลุ่มวิชา	๑๘	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๔๘	หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
กลุ่มวิชา	๙	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๖๐	หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลา ๑๐

ภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสภาพนิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ การนับเวลาในข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ตามข้อ ๑๓.๑.๑

๑๑.๔ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๑.๕ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมงและเมื่อรวมเวลาการศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปีได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม และรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตที่มีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่ง เมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิด ภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษา เป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมี

ใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑ นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ ให้นิสิตได้ W ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ ๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้ฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่พ้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่พ้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคุณสมบัติบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่างๆ เหมือนกับผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยนิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคนั้นทั้งหมด พร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วันหลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์ในกรณีที่แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้วต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่ามิเหตุจำเป็นอย่างยิ่งจึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน

นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นเว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนวิชาในภาคการศึกษาใด ต้องลาพักการศึกษาตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผน การศึกษาโดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำใ้ภายในได้เงื่อนไขและมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียน

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอถอนหลังจาก ๑๔ วันของภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอถอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ถอนได้ในกรณีเช่นนั้นนิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชา ให้กระทำใ้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และหากพ้นกำหนดนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาโดยอาจทำการวัดผลระหว่างภาคด้วย วิธีการทดสอบ การเขียนรายงาน การมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้นเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้
บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา หรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ต่อเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นและ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชาของบัณฑิตวิทยาลัย ใช้เพียง ๖ ระดับ มีผลการศึกษา ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษา ในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผล หรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้น ด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างกาเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น

๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A
ดี (Good)	B +
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตขอถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและ/หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผลและส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจ และหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำเฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับและมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำเฉพาะในกรณีที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๑๓. ข้อ ๑๔.๑.๒ และข้อ ๑๔.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่ป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคศึกษาก้าวหน้าเป็นที่น่าสนใจแต่ยังมิได้วัดผลการวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่ป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไปและผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าสนใจแต่ยังมิได้วัดผลการวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้น เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยกิตให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือกลุ่มวิชา ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือกลุ่มวิชา ต้องลงทะเบียนศึกษา รายวิชานั้นอีกและสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลง ทะเบียนรายวิชาเดิม หรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิตของรายวิชานั้น แล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกันและหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, U, W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕

การทำวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำวิทยานิพนธ์และการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาค การศึกษาปกติและมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิตจึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๒ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๓ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ วิทยานิพนธ์ซึ่งผ่านการประเมินผลแล้ว ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต หรือปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตการนำวิทยานิพนธ์ออกโฆษณาเผยแพร่ ต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หมวดที่ ๖

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า หรือไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒

- ๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ๓๐.๔ ได้ระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม
- ๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายกลุ่มวิชาทุกวิชาและได้ระดับ S ในกรณี
ที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U
- ๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่
มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญา

- ๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐
- ๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ
- ๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควร
แก่ความผิด ดังนี้

- ๓๒.๑ ภาคทัณฑ์
- ๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายรายวิชา
- ๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น
- ๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี
- ๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับระเบียบ คำสั่ง
หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วในข้อ ๓๒ นิสิตต้อง
ได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

- ๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย
- ๓๓.๒ ระงับการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา
- ๓๓.๓ ระงับการออกไปแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติ
เสียหายหรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ตามสมควรแก่กรณีเฉพาะกรณีที่นิสิต
กระทำผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับ
กรรมการควบคุมการสอบเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณี ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑
แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐.๑ และใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

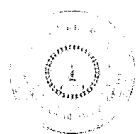
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘ หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖ หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒ หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘ หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๓)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๙

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๙"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๖.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๖.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๗.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๗.๑.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา หรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๗.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๔ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๔ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาค ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์"

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และแบบ ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย"

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

- ๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค
- ๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค
- ๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และ ๒.๑ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค
- ๑๑.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และ ๒.๒ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่กำหนด คณะกรรมการ ประจําบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสําพินิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๕ การนับเวลาในข้อ ๑๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ตามข้อ ๑๓.๑๑”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๑.๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับ มีระดับและค่า ระดับ ดังนี้

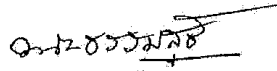
ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนภาวนิพนธ์ มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

- ๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอ โครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์
- ๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่าง วิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หลังจากขึ้น ทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว
- ๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่ น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียน ทำวิทยานิพนธ์
- ๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อ และโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว"

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยนวมินทราชินราชมงคลธัญบุรี

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

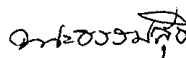
“ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

- ๓๐.๑ มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า และไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑
- ๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ๓๐.๔ ได้ระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม
- ๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา และได้รับระดับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U
- ๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ๓๐.๗ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

๒

๓๐.๘ วิทยานิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการ
ตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของ
วิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทาง
วิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์
(Pre-review) และเป็นที่ยอมรับ”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต และพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาค้นคว้าอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษา เป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี หรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒) แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

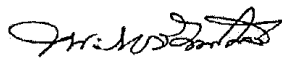
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี หรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๔๘ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๔๘	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๗๘	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หน้า ๑๒

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัย หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สามารถเข้าได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของ สถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญ ในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตร การศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยง และบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ ทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถ ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม และประเทศ

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับ การศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทาง ดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษา ปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

หน้า ๑๔

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับ หน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น ก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๙. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับ ปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตร ที่จะเข้าศึกษา

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น ก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๙. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับ ปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตร ที่จะเข้าศึกษา

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมี ผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

หน้า ๑๗

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๓ ปริญญาโท

๑๐.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

หน้า ๑๘

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างย้งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มึน้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

๑๐.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

หน้า ๑๙

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบ

๑๐.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๔ ปริญญาเอก

๑๐.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นกรณี

๑๐.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

หน้า ๒๐

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ
ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ
และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร
ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์
ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ
ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก
เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น
และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร
และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ
ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง
โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ
ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ
ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก
เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น
และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน
และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ
ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

หน้า ๒๑

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๔๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๑. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๑.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๑๒.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

หน้า ๒๒

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๑๒.๔ ประเมินผล จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๓. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๓.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษา ไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษา ไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียน ที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

๑๔. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตาม จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๑๔.๒ ปริญญาโท

๑๔.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า ขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๔.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษาวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้ง เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๑๔.๒.๓ แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๑๔.๓ ปริญญาเอก

๑๔.๓.๑ แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๑๔.๓.๒ แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๕. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๑๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

หน้า ๒๔

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๑๖. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีส่วนประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๗. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมิน และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก จ

ประวัติคณาจารย์ประจำหลักสูตร

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระอุดมสิทธินายก,ผศ.ดร. (กำพล คุณงกร)

๑. ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พระวินัยปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การศึกษาตามแนวทางแนวทางการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การบริหารและพฤติกรรมองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การบริหารการพัฒนาองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สันติวิธีและสมานฉันท์เชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

๔.๑.๑ พระมหาสุวัฒน์ สุนนฺโท และพระมหากำพล คุณงฺกโร. (๒๕๕๘). พุทธบูรณาการเพื่อการจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ พิเศษ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙) : ๓๑-๔๒.

๔.๑.๒ พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ และพระมหากำพล คุณงฺกโร. (๒๕๕๘). การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ด้วยการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๙) : ๔๕-๖๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหากำพล คุณงฺกโรและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘): ๕๗๙-๕๙๑.

๔.๒.๒ พระมหากำพล คุณงฺกโรและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙): ๒๖๓-๒๗๗.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุรุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชีวิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การวางแผนและควบคุมงานบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระสูตรตันตปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	สารนิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การศึกษาแนวเนะทางการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การบริหารการพัฒนาองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

พระมหาสุวัฒน์ สุนนฺโท และพระมหากำพล คุณงักโร. (๒๕๕๘). พุทธบูรณาการเพื่อการจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ใน วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ พิเศษ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๓๑-๔๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหาสุวัฒน์ สุนนฺโทและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๕๓๙-๕๔๑.

๔.๒.๒ พระมหาสุวัฒน์ สุนนฺโทและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙) : ๓๑-๔๒.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์
- สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การวางแผนและการควบคุมงานบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ธรรมนิเทศ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระสูตรตันตปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การจัดการโครงการขั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาทางการจัดการองค์การสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การและพฤติกรรมองค์การ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการขั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ และพระมหากำพล คุณงกโร. (๒๕๕๘). การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ด้วยการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๙) : ๔๕-๖๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ. (๒๕๕๘). ภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส: บทบาททางการจัดการองค์กรสงฆ์ที่เข้มแข็งในยุคปัจจุบัน. ตีพิมพ์งานประชุม Proceedings ๒nd National and International Conference on Administration and Management ๒๙ January ๒๐๑๖, KU Home, Bangkok, Thailand : ๑๐๐-๑๐๘.

๔.๒.๒ พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘): ๕๗๙-๕๙๑.

๔.๒.๓ พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ที่เบตเวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙): ๒๖๓-๒๗๗.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ,ดร. (๒๕๕๙), การจัดการโครงการขั้นสูง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๔๒๓-๖๙๙-๘ (๓๐๗ หน้า)

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระปลัดระพิน พุทธิสารโ, ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (ครุศาสตร์)	๒๕๓๙	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์เอเชีย)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	วิจัยทางการจัดการ ๑-๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ภาษาเพื่อการสื่อสาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	วินัยปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สัมมนาทางการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ประวัติศาสตร์กัมพูชา	โพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา) วิทยาลัยสงฆ์เลย
๒	วิชาปรัชญา แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยว (๑๓๖๗๑๑) [การจัดการท่องเที่ยวตามแนวพุทธ] Philosophy, Concepts and Theories in Tourism	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว Master of Arts (Hotel and Tourism Management) วิทยาลัยการจัดการกรุงเทพมหานคร College of Management Bangkok มหาวิทยาลัยพะเยา
๓	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น (พ.ศ.๒๕๕๘)

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๔	วิชาเศรษฐศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา (๖๑๖๒๐๘) [Economics in Buddhist Scripture] วิชาพุทธวิธีกับการพัฒนาเศรษฐกิจ (๖๑๖๒๐๙) [Buddhist Methodology and Economic Development]	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การพัฒนาเชิงพุทธ [Master of Arts Program in Buddhist Development Economics] ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย ระหว่างเมษายน-ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘
๕	วิชาประวัติศาสตร์อารยธรรมอินเดียโบราณ (๖๒๐๓๐๙) [The History of Ancient Indian Civilization]	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พระไตรปิฎกศึกษา [Master of Arts Program in Tipitaka Studies] ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย (พ.ศ.๒๕๕๘)
๖	วิชาระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ (๖๑๔๑๐๖) [Research Methodology in Management] วิชาการจัดโครงการขั้นสูง (๖๑๔๒๐๘) [Advance Project Management] วิชาสัมมนาการจัดการ เชิงพุทธ (๖๑๔๓๐๙) [Seminar on Buddhist Management] วิชากรรมฐาน(๖๐๐๒๐๕) [Buddhist Meditation]	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ จัดการเชิงพุทธ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย ระหว่างเมษายน-ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๗- ๒๕๖๐

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พุทธจิตวิทยา/ Buddhist Psychology	หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระ พุทธจิตวิทยา [Doctor of Philosophy Program in Buddhist Psychology] ภาควิชา จิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	วิชา ปรัชญาแนวคิดและทฤษฎีในการจัดการการ ท่องเที่ยว/ Philosophy, Concepts and Theories in Tourism (๔๑๙๘๐๒) [การจัดการ ท่องเที่ยวตามแนวพุทธ]	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว Doctor of Philosophy Program in Tourism Management วิทยาลัยการจัดการ กรุงเทพมหานคร College of Management Bangkok มหาวิทยาลัยพะเยา
๓	วิชาสันติวิธีและสมานฉันท์เชิงพุทธ (๘๐๔ ๒๑๓) (Buddhist Peaceful Means and Reconciliation) วิชาสัมมนาการวิจัยและ	หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ จัดการเชิงพุทธ [Doctor of Philosophy Program in Buddhist Management]

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
	พัฒนาการจัดการเชิงพุทธ (๘๐๔ ๒๑๘) (Seminar on Buddhist Management Research and Development)	ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

ผศ.ดร.พิเชฐ ทั้งโต และพระระพิน พุทธิสาโร (นักวิจัยร่วม) (๒๕๕๙). “การพัฒนาเจตคติและจิตวิญญาณความเป็นครูในวิถีพุทธ (Development of Teacher’s Attitude and Spirituality in Buddhist Way)”. รายงานการวิจัย, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) [รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์] ตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม, ๒๕๖๐) : ๑-๑๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระระพิน พุทธิสาโร. พระอรหันต์สิ่งสร้างทางความเชื่อในสังคมไทย : การเปลี่ยนแปลงจากความจริงสู่ความหลง. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๗. : ๑๙-๓๕.

๔.๒.๒ พระระพิน พุทธิสาโร. บัตรสนเทห์ วิธีสร้างข่าวลือที่ไม่เคยล่าสมัย : ความจริง ความหลง ความรุนแรง และความตาย : Anonymous letter of Rumor building Method that never delays: Truth, Lying, Violence, and Death. ในงาน ประชุมสัมมนา และเสนองานวิจัยในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๓ ระดับนานาชาติครั้งที่ ๑ [The ๓rd National and the ๑st International Conferences ๒๐๑๖] มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น [Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus] ระหว่าง ๒๘-๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙.

๔.๒.๓ พระระพิน พุทธิสาโร. ความเป็นอื่นกับพหุลักษณะในอีสานตอนล่าง: พหุกรณีศึกษา โคราช ลาว เขมร และส่วย The Otherness and Multiculturalism in Lower Isan: Multi-case study of Korat, Lao, Khmer and Kuy. การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่องวิถีชาติพันธุ์ในอีสาน: “ภาวะการณ์กลายเป็น” ในกระแสการเปลี่ยนแปลงสู่เสรีนิยมใหม่ ณ ห้องประชุมคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ ๗-๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๔๖๒-๔๗๓.

๔.๒.๔ พระระพิน พุทธิสาโร. อาบัติ : บทวิเคราะห์อันว่าด้วยหนังสือศาสนากับมุมมองท่าทีตามแบบชาวพุทธ Āpatti : As a Film critic with Buddhism. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙. : ๒๓๒-๒๔๓.

๔.๒.๕ พระระพิน พุทธิสาโร และคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙). หน้า ๒๖๓-๒๗๗.

๔.๒.๖ พระระพิน พุทธิสารโร, (๒๕๕๙). “ความขัดแย้งอันว่าด้วยสมเด็จพระสังฆราช : แนวคิด หลักปฏิบัติ และข้อเท็จจริง”,วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๙ : ๓-๑๑.

๔.๒.๗ พระระพิน พุทธิสารโร, (๒๕๕๙) “ความเกี่ยวกับการบวชเป็นพระในสังคมไทย : บทวิเคราะห์ด้วยเกณฑ์และคุณสมบัติการบวชในพระพุทธศาสนา ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๗๗-๙๑.

๔.๒.๘ พระระพิน พุทธิสารโร, (๒๕๕๙). พม่า : พระอิตต์ที่วัดมูหะ การสื่อสารทางการเมืองและตัวตน Myanmar: Political Communication and Identity in Manuha Temple, วารสารพุทธอาเซียน ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๙ ; ๕๗-๗๒.

๔.๒.๙ พระระพิน พุทธิสารโร, (๒๕๕๙). “สิ่งมีชีวิตอันนอกเหนือจากคนที่ชื่อว่าหนู : ท่าทีตามแนวพุทธต่อชีวิตอื่นว่าด้วยการใช้/ไม่ใช้ความรุนแรง”, วารสาร มจร การพัฒนาสังคม (JMSSD), ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙ : ๙๔-๑๐๗.

๔.๒.๑๐ พระระพิน พุทธิสารโร. (๒๕๖๐). “ขบวนการพุทธใหม่ : ผู้หญิงกับพื้นที่ทางศาสนาในประเทศไทย New Buddhist Movement: Women with Religious Role in Thailand“ พุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทย Buddhist Innovation for Developing Thailand การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๔ ระดับนานาชาติครั้งที่ ๒, ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น The ๔th National and the ๒nd International Conferences ๒๐๑๗ Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen campus, ๓๑ march ๒๐๑๗

๔.๒.๑๑ พระระพิน พุทธิสารโร. (๒๕๕๙). ธรรมยุติกนิกายในกัมพูชา : ความสัมพันธ์ทางการเมืองและศาสนาของไทยและกัมพูชา.วารสารพุทธอาเซียน ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๙ : ๒๓-๔๒.

๔.๒.๑๒ พระปลัดระพิน พุทธิสารโร. (๒๕๖๐). “สมเด็จพระสังฆราชไทย : รสนิยม ความเห็นขัดแย้ง และกลไกการได้มา : Thai Patriarch : Tastes, Conflicting and Mechanism of Appointment”. การจัดประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง “พุทธบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมยุคไทยแลนด์ ๔.๐” ๙ กันยายน ๒๕๖๐ ต.ฝายแก้ว อ.ภูเพียง จ.น่าน เอกสารประกอบการสัมมนา หน้า ๒๖๓-๒๖๔.

๔.๒.๑๓ Phra Palad Raphin Buddhiso, (๒๐๑๗), “Buddhist Economics: Resource Management Based on Buddhist Approach”,the International Conference on Humanities, Language, Culture & Business, Cameron Highlands Pahang ๒๐๑๗ , on ๒๒-๒๓ April ๒๐๑๗ at Hotel De’La Ferns, Cameron Highlands Pahang, Malaysia. /ISBN: ๙๗๘-๙๖๗-๑๔๘๓๕-๑-๐. pp. ๒๙๐-๒๙๓.

๔.๒.๑๔ Phra Palad Raphin Buddhiso, (๒๐๑๗), “A Mechanism of Thai Patriarch Appointment”, Seventh International Conference on Religion and Spirituality in Society and

the Religion in Society Research Network ๑๗-๑๘ April ๒๐๑๗ Imperial College London, London, UK

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระสุธีวีรบัณฑิต (โช้ว ทสฺสนีโย)

๑. ตำแหน่ง อาจารย์
- สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๓๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (การบริหารองค์การ)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยเกริก
DM. (การจัดการภาครัฐ)	๒๕๕๓	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การจัดการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การการบริหารและพฤติกรรมองค์การเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การบริหารการพัฒนาองค์การเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สันติวิธีและสมานฉันท์เชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

ดร.อนุวัต กระสังข์, ดร.นพดล ดีไทยสงค์, พระมหาโช้ว ทสฺสนีโย และพระครูสังฆรักษ์ จักรกฤษณ์ ฐิริปัญโญ. (๒๕๕๘). “การจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดตามหลักนิเวศวิทยาเชิงพุทธบูรณาการของ คณะสงฆ์จังหวัดสระบุรี” : ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๒๔๑-๒๕๙.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหาโชวี ทสฺสนีโยและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ), (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘).

๔.๒.๒ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (๒๕๕๙), พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ.วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒, พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙ : ๒๖๓-๒๗๘.

๔.๒.๓ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), “ความเกี่ยวกับการบวชเป็นพระในสังคมไทย : บทวิเคราะห์ด้วยเกณฑ์และคุณสมบัติการบวชในพระพุทธศาสนา”, วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑, มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙ : ๗๗-๙๑.

๔.๒.๔ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (เขียนร่วม). (๒๕๖๐). “การเมืองเรื่องพระพุทธรูป” . วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๐ : ๒๔๑-๒๕๖.

๔.๒.๕ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (๒๕๖๐). การลงโทษโดยสังคม, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒, เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๐ : ๒๘๑-๒๙๓.

๔.๒.๖ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (๒๕๖๐). พุทธมารเก็ตติ้ง : Buddha Marketing . วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๐ : ๒๗๐-๒๘๐.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ-นามสกุล ดร.ประเสริฐ ธิลาว

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (รัฐศาสตร์)	๒๕๕๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ความรู้เบื้องต้นการรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ทฤษฎีองค์การและการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาวะผู้นำทางการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การบริหารและพฤติกรรมองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศึกษาเฉพาะเรื่องการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

ดร.ธิดา วัฒนศิริ, ดร.ประเสริฐ อธิลา. (๒๕๕๘). การจัดการทุนมนุษย์เพื่อส่งเสริมจริยธรรม
คุณธรรมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๘).

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ ประเสริฐ อธิลาและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and
Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม
๒๕๕๘).

๔.๒.๒ ประเสริฐ อธิลาและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น :
มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม –
สิงหาคม ๒๕๕๙).

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

ประเสริฐ อธิลา. (๒๕๕๙). ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณูปการระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๕ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ																																				
๑. หลักสูตร ๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้ ๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้ แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้ วิชาบังคับ <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;"></td><td style="width: 30%; text-align: right;">นับหน่วยกิต</td><td style="width: 30%; text-align: right;">๙ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td></td><td style="text-align: right;">ไม่นับหน่วยกิต</td><td style="text-align: right;">(๙) หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>วิชาเอก</td><td style="text-align: right;">ไม่น้อยกว่า</td><td style="text-align: right;">๑๒ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>วิชาเลือก</td><td style="text-align: right;">ไม่น้อยกว่า</td><td style="text-align: right;">๖ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>วิทยานิพนธ์</td><td></td><td style="text-align: right;">๑๒ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td><td style="text-align: right;">ไม่น้อยกว่า</td><td style="text-align: right;">๓๙ หน่วยกิต</td></tr> </table>		นับหน่วยกิต	๙ หน่วยกิต		ไม่นับหน่วยกิต	(๙) หน่วยกิต	วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖ หน่วยกิต	วิทยานิพนธ์		๑๒ หน่วยกิต	รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙ หน่วยกิต	๑. หลักสูตร ๑.๑. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้ ๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้ แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๙ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้ วิชาบังคับ <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;"></td><td style="width: 30%; text-align: right;">นับหน่วยกิต</td><td style="width: 30%; text-align: right;">๙ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td></td><td style="text-align: right;">ไม่นับหน่วยกิต</td><td style="text-align: right;">(๙) หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>วิชาเอก</td><td></td><td style="text-align: right;">๑๒ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>วิชาเลือก</td><td></td><td style="text-align: right;">๖ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>วิทยานิพนธ์</td><td></td><td style="text-align: right;">๑๒ หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td><td></td><td style="text-align: right;">๓๙ หน่วยกิต</td></tr> </table>		นับหน่วยกิต	๙ หน่วยกิต		ไม่นับหน่วยกิต	(๙) หน่วยกิต	วิชาเอก		๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก		๖ หน่วยกิต	วิทยานิพนธ์		๑๒ หน่วยกิต	รวมทั้งสิ้น		๓๙ หน่วยกิต	คงเดิม
	นับหน่วยกิต	๙ หน่วยกิต																																				
	ไม่นับหน่วยกิต	(๙) หน่วยกิต																																				
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒ หน่วยกิต																																				
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖ หน่วยกิต																																				
วิทยานิพนธ์		๑๒ หน่วยกิต																																				
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙ หน่วยกิต																																				
	นับหน่วยกิต	๙ หน่วยกิต																																				
	ไม่นับหน่วยกิต	(๙) หน่วยกิต																																				
วิชาเอก		๑๒ หน่วยกิต																																				
วิชาเลือก		๖ หน่วยกิต																																				
วิทยานิพนธ์		๑๒ หน่วยกิต																																				
รวมทั้งสิ้น		๓๙ หน่วยกิต																																				

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้ วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต วิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากเรียนรายวิชาครบ สารนิพนธ์ ๖ หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต	๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้ วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๙ หน่วยกิต ไม่นับหน่วยกิต (๙) หน่วยกิต วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากเรียนรายวิชาครบ สารนิพนธ์ ๖ หน่วยกิต รวมทั้งสิ้น ๓๙ หน่วยกิต	คงเดิม

ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตร พธ.ม.สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐
วิชาบังคับ	วิชาบังคับ
๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ* - ๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ ๖๑๔ ๒๐๒ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ* ๖๑๔ ๒๐๔ ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ - ๖๑๔ ๓๐๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ ๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*	๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ* ๖๑๔ ๑๐๒ การจัดการในพระไตรปิฎก ๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ ๖๑๔ ๒๐๑ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ* - ๖๑๔ ๒๐๓ สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ - ๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*
หมายเหตุ : * หมายถึงวิชาที่บังคับเรียนแต่ไม่นับหน่วยกิต	หมายเหตุ : * หมายถึงวิชาที่บังคับเรียนแต่ไม่นับหน่วยกิต
วิชาเอก	วิชาเอก
๖๑๔ ๑๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ ๖๑๔ ๑๐๗ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ๖๑๔ ๒๐๘ การจัดการโครงการขั้นสูง - ๖๑๔ ๓๐๙ สัมมนาการจัดการองค์การสมัยใหม่	๖๑๔ ๑๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ ๖๑๔ ๑๐๔ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ - ๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการจัดการ ๖๑๔ ๒๐๕ การจัดการองค์การสมัยใหม่
วิชาเลือก	วิชาเลือก
๖๑๔ ๒๑๐ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนา ๖๑๔ ๒๑๑ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบ ๖๑๔ ๒๑๒ มนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ ๖๑๔ ๒๑๓ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ ๖๑๔ ๒๑๔ การศึกษาตามแนวทางจัดการเชิงพุทธ ๖๑๔ ๒๑๕ สัมมนาการจัดการเชิงพุทธ	- - ๖๑๔ ๒๐๖ มนุษย์สัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ ๖๑๔ ๒๐๗ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ ๖๑๔ ๒๐๘ การศึกษาตามแนวทางจัดการเชิงพุทธ -

๖๑๔ ๒๑๖ การจัดการตามแนวमानฉันทเซ่งพุท - ๖๑๔ ๓๑๗ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๖๑๔ ๓๑๘ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๖๑๔ ๓๑๙ การพัฒนาองค์การ - - วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์	๖๑๔ ๒๐๙ การจัดการตามแนวमानฉันทเซ่งพุท ๖๑๔ ๒๑๐ ภาวะผู้นำทางการจัดการเซ่งพุท ๖๑๔ ๒๑๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๖๑๔ ๒๑๒ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๖๑๔ ๒๑๓ การพัฒนาองค์การ ๖๑๔ ๒๑๔ การจัดการโครงการชั้นสูง ๖๑๔ ๒๑๕ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ วิทยานิพนธ์ ๖๐๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์
--	---

รายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
ก. วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต ๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ (๓)(๓-๐-๖) (Introduction to Management) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการภาครัฐ การจัดการภาคเอกชน การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเชิงพุทธ	ก. วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต ๖๑๔ ๑๐๑ พื้นฐานทางการจัดการ (๓)(๓-๐-๖) (Introduction to Management) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตของการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ กระบวนการทางการจัดการ การจัดการภาครัฐ การจัดการภาคเอกชน เครื่องมือทางการจัดการ การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการจัดการเชิงพุทธ ตลอดถึงแนวโน้มทางการจัดการในอนาคต	คงเดิม ปรับแนว สังเขป รายวิชา
	๖๑๔ ๑๐๒ การจัดการในพระไตรปิฎก (๓)(๓-๐-๖) (Management in Tipitaka) ศึกษาแนวคิด หลักการ พุทธวิธี ในการจัดการที่ปรากฏในพระไตรปิฎก ประยุกต์ บูรณาการกับองค์ความรู้ทางการจัดการ การพัฒนาองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การทำงานเป็นทีม การจัดการองค์กร ธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการความเสี่ยง การจัดการความขัดแย้ง การจัดการสมัยใหม่ โดยเน้นหลักการและหลักธรรมในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการ	เพิ่มรายวิชาใหม่
๖๑๔ ๑๐๒ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Organizational Theory and Buddhist Management) ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การยุคต่างๆ ทฤษฎีการจัดการ ปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยขั้นสูงในการจัดรูปองค์การ การกระจายอำนาจ ขนาดองค์การ ยุทธศาสตร์องค์การ สภาวะแวดล้อมขององค์การ เทคโนโลยีและวิทยาการต่อการจัดโครงสร้างหลักการจัดการกลุ่มคนในองค์การตามแนวพระพุทธศาสนา หลักการจัดการโครงสร้างองค์การประเภทต่างๆ การศึกษาเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการและวัฒนธรรมองค์การทางพระพุทธศาสนา การจัดโครงสร้างองค์การและ	๖๑๔ ๑๐๓ ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Organizational Theory and Buddhist Management) ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การยุคต่างๆ ทฤษฎีการจัดการ ปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยขั้นสูงในการจัดรูปองค์การ การวางแผนจัดการองค์การ การกระจายอำนาจ ขนาดองค์การ ยุทธศาสตร์องค์การ อำนาจและภาวะผู้นำ สภาวะแวดล้อมขององค์การ เทคโนโลยีและวิทยาการต่อการจัดโครงสร้าง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ วัฒนธรรมองค์การทางพระพุทธศาสนา หลักการจัดการกลุ่มคนในองค์การตามแนวพระพุทธศาสนา หลักการจัดการโครงสร้างองค์การประเภท	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสังเขป รายวิชา

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
การบังคับบัญชาขององค์กรสงฆ์ไทย	ต่างๆ การศึกษาเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการและวัฒนธรรมองค์การทางพระพุทธศาสนา การจัดโครงสร้างองค์การและการบังคับบัญชาขององค์กรสงฆ์ไทย และการจัดการความขัดแย้งในองค์การ	
๖๑๔ ๒๐๓ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ (๓)(๓-๐-๖) (English for Buddhist Management) ฝึกทักษะและกลวิธีในการอ่าน การเขียน การตีความภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ และเทคนิคในการอ่านบทความหรือข้อความจากตำราที่เกี่ยวกับการจัดการ	๖๑๔ ๒๐๑ ภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ (๓)(๓-๐-๖) (English for Buddhist Management) ฝึกทักษะและกลวิธีในการฟัง พูด อ่าน และเขียน การตีความภาษาอังกฤษสำหรับการจัดการเชิงพุทธ และเทคนิคในการอ่านบทความหรือข้อความจากตำราที่เกี่ยวกับการจัดการเชิงพุทธ	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสัขเป รายวิชา
	๖๑๔ ๒๐๓ สัมมนาการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ (๓)(๓-๐-๖) (Seminar Research to Buddhist Management) สัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ ทั้งการวิจัยที่บูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการจัดการและการวิจัยในการบริหารที่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเชิงปริมาณและแบบผสานวิธี เพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ในทางการจัดการเชิงพุทธเพื่อนำไปพัฒนาการบริหารจัดการกิจการพระพุทธศาสนา	เพิ่มรายวิชา ใหม่
๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๒)(๒-๐-๔) (Buddhist Meditation) ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น	๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓)(๑-๒-๖) (Buddhist Meditation) ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น	คงเดิม
๖๑๔ ๒๐๔ ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Buddhist Management Strategy)		ยุบรวมใน รายวิชาการ

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
ศึกษาพุทธศาสตร์ขององค์การในพระพุทธศาสนาเพื่อการวางแผนระยะยาว ระดับชั้นของพุทธศาสตร์ กระบวนการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ การวางแผน พุทธศาสตร์อันประกอบด้วย การกิจ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายนอกภายในองค์การ(SWOT) การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ และการนำแผนยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ การประเมินผล และการควบคุมเชิงพุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์การจัดการกิจการทางพระพุทธศาสนา หลักการและยุทธวิธีการจัดการเชิงพุทธศาสตร์ในพระพุทธศาสนา บทบาทเชิง พุทธศาสตร์ของผู้นำสงฆ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพองค์การ กรณีศึกษาพุทธศาสตร์ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาของหน่วยงานภาครัฐ และกรณีศึกษาการจัดการ เชิงพุทธศาสตร์เพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัด			จัดการใน พระไตรปิฎก
๖๑๔ ๓๐๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Leadership on Buddhist Management) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับภาวะผู้นำแนวตะวันตกและภาวะผู้นำแนว ตะวันออก ภาวะผู้นำตามแนวของพระพุทธเจ้า แนวคิดและแนวทางในการพัฒนา ภาวะผู้นำ คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ การบริหารจัดการเพื่อความเป็นผู้นำ พุทธ ธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำ กระบวนการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อความ เป็นผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำในการวัดองค์การทาง พุทธศาสนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการจัดการตามแนวสมานฉันท์ และ กรณีศึกษาผู้นำสงฆ์ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเชิงพุทธ			ปรับไปเป็น วิชาเลือก
ข. วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต		ข. วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต	
๖๑๔ ๑๐๖ ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Research Methodology in Management) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการองค์การทางพระพุทธศาสนา ขั้นตอนของการวิจัยอัน ประกอบด้วย การกำหนดปัญหาและประเด็นในการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม การกำหนดกรอบแนวคิด และสมมติฐาน การกำหนดประชากรเป้าหมาย และการสุ่ม ตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เทคนิคในการวิเคราะห์ทางสถิติ การแปล		๖๑๔ ๑๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Research Methodology in Management) ศึกษาวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับการจัดการองค์การทาง พุทธศาสนาและกิจการคณะสงฆ์ ขั้นตอนของการวิจัยอันประกอบด้วย การกำหนด ปัญหาและประเด็นในการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม การกำหนดกรอบแนวคิด และ สมมติฐาน การกำหนดประชากรเป้าหมาย และการสุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การ	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวตั้งเขป รายวิชา

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
ผลและการอภิปรายผล การจัดการและการรายงานผลการวิจัยเพื่อนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในกิจการพระพุทธศาสนา	วิเคราะห์ข้อมูล เทคนิคในการวิเคราะห์ทางสถิติ การแปลผลและการอภิปรายผล การจัดการและการรายงานผลการวิจัยเพื่อนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในกิจการพระพุทธศาสนาหรือการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ทั้งนี้สันติทุกรูปหรือคนต้องเสนอโครงการวิจัยอย่างน้อยหนึ่งเรื่อง	
๖๑๔ ๑๐๗ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ๓(๓-๐-๖) (Strategic Human Resource Management) ศึกษาการจัดการและการประสานยุทธศาสตร์ขององค์การให้รองรับด้วยกลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านวิสัยทัศน์ ภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านทรัพยากรมนุษย์ อันประกอบด้วย การวางแผนกำลังคน การวางแผนอาชีพ การสรรหาและคัดเลือก การฝึกอบรมและพัฒนา การจูงใจ และการธำรงรักษาทรัพยากรมนุษย์โดยการจ่ายค่าตอบแทนประยุกต์เข้ากับแนวคิดและวิถีทางพระพุทธศาสนา	๖๑๔ ๑๐๔ การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ๓(๓-๐-๖) (Strategic Human Resource Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการและวางแผนกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการและการประสานยุทธศาสตร์ขององค์การให้รองรับด้วยกลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านวิสัยทัศน์ ภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านทรัพยากรมนุษย์ อันประกอบด้วย กลยุทธ์การพัฒนาประสิทธิภาพการสรรหาและคัดเลือก กลยุทธ์การฝึกอบรมและพัฒนา กลยุทธ์การบริหารค่าตอบแทนที่อิงกับขีดความสามารถหลัก กลยุทธ์การจูงใจและการธำรงรักษาทรัพยากรมนุษย์ คุณลักษณะของผู้นำเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสัขเป รายวิชา
	๖๑๔ ๒๐๔ นวัตกรรมเพื่อการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Innovation for Management) ศึกษาความหมาย วัตถุประสงค์ ลักษณะสาระสำคัญของนวัตกรรมทางการจัดการ ระเบียบข้อกฎหมายว่าด้วยการบริหารการเงินการบัญชีและงบประมาณ กระบวนการ วิถีและขั้นตอนการออกแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชี เทคนิคและแนวโน้มการนำระบบฐานข้อมูลไปใช้ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม แนวใหม่ตามหลักบริหารจัดการด้วย คน เงิน วัสดุและการจัดการทางด้านศาสนสมบัติของวัด	เพิ่มรายวิชา ใหม่
๖๑๔ ๓๐๙ สัมนนาการจัดการองค์การสมัยใหม่ ๓(๓-๐-๖) (Modern Organization Management) สัมนนาเกี่ยวกับองค์การ องค์การสมัยใหม่ เช่น เรื่องขององค์การแห่งความรู้ องค์การเสมือนจริง องค์การสมรรถนะสูง วัฒนธรรมองค์การ นวัตกรรมและการ	๖๑๔ ๒๐๕ การจัดการองค์การสมัยใหม่ ๓(๓-๐-๖) (Modern Organization Management) ศึกษาแนวคิดพื้นฐาน หลักการจัดการ ลักษณะองค์การ หน้าที่หลักในการจัดการ กระบวนการทางการจัดการในองค์การ วัฒนธรรมองค์การและสภาวะ	ปรับชื่อวิชา ,รหัส

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
เปลี่ยนแปลงองค์การ รวมถึงพฤติกรรมขององค์การ ทฤษฎีแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ พฤติกรรมกลุ่ม และการเมืองในองค์การ เป็นต้น		แวดล้อมภายนอก การบริหารความหลากหลาย การพัฒนาองค์การและองค์กรแห่ง การเรียนรู้ การจัดการความรู้ การบริหารคุณภาพ การวัดผลงานเชิงดุลยภาพ (Balanced scorecard) องค์กรเสมือนจริง การบริหารเครือข่าย การบริหารข้อมูล สารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจทางการบริหาร บทบาทและทักษะของผู้บริหาร และเครื่องมือทางการจัดการเพื่อการบริหารโครงการ รวมทั้งจริยธรรมในการ จัดการและความรับผิดชอบต่อสังคม	รายวิชาและ แนวส้งเขป รายวิชา
๖๑๔ ๒๐๘ การจัดการโครงการขั้นสูง (Advanced Project Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโครงการ ประเภทของโครงการ สภาพ ปัญหาการจัดการโครงการ กระบวนการจัดการโครงการในระดับมหภาคและจุลภาค การจัดโครงการแบบบูรณาการ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ โครงการ การบูรณาการโครงการ การจัดการทรัพยากรในการจัดการโครงการ การวางแผนและการดำเนินการ การจัดการคุณภาพของโครงการ การจัดการความเสี่ยง ของโครงการ การติดตามและควบคุมโครงการ เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุม และติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัด โครงการขององค์การทางพระพุทธศาสนา	๓(๓-๐-๖)		ปรับไปเป็น วิชาเลือก
ค. วิชาเลือก แผน ก แบบ ก (๒) ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต แผน ข ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต		ค. วิชาเลือก แผน ก แบบ ก (๒) ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต แผน ข ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต	
๖๑๔ ๒๑๓ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนา (Management of Buddhist Affairs) ศึกษาการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของพระพุทธศาสนา ตามแนวทาง ในการบริหารงานของคณะสงฆ์ ประกอบด้วยงานการปกครอง การศาสนศึกษา การ เผยแผ่ การสาธารณูปการ การศึกษาสงเคราะห์ และการสาธารณสงเคราะห์ การ บริหารจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนา รวมทั้งการจัดการความเสี่ยงตามแนว	๓(๓-๐-๖)		ยุบรวมกับ รายวิชา สัมมนาการ วิจัยทางการ จัดการเชิง พุทธ (ใน

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
พระพุทธศาสนา			หมวดวิชา บังคับ)
๖๑๔ ๒๑๑ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบ ๓(๓-๐-๖) (Management of Buddhist Affairs) ศึกษาเปรียบเทียบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการของพระพุทธศาสนาของคณะสงฆ์ประเทศต่าง ๆ ทั้งในฝ่ายของคณะสงฆ์เถรวาทและมหายาน โดยเน้นศึกษาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสงฆ์เถรวาท ทั้งในเรื่องของการปกครอง การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณะสงเคราะห์ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจกำหนดให้มีการไปศึกษาดูงานกิจการพระพุทธศาสนาในต่างประเทศ			กำหนดให้ เรียนใน ระดับ ปริญญาเอก (สาขาวิชา การจัดการ เชิงพุทธ)
๖๑๔ ๒๑๒ มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Human Relations and Buddhist Management) ศึกษาหลักและแนวคิดเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์กับการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ การศึกษาเพื่อเข้าใจผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร ศิลปะในการครองใจคน และเคล็ดลับของการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา	๖๑๔ ๒๐๖ มนุษยสัมพันธ์กับการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Human Relations and Buddhist Management) ศึกษาหลักและแนวคิดเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์กับการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ การศึกษาเพื่อเข้าใจผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร ศิลปะในการครองใจคน เคล็ดลัับของการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา รวมถึงศึกษากรณีตัวอย่างพระสงฆ์หรือผู้นำชาวพุทธที่ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เชิงพุทธในการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา		ปรับรหัส รายวิชาและ แนวตั้งเขป รายวิชา
๖๑๔ ๒๑๓ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Sangha Laws for Management) ศึกษาความหมาย ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการคณะสงฆ์ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ และเปรียบเทียบพระวินัยกับกฎหมายคณะสงฆ์ทั้งเรื่องของแหล่งที่มา และการบังคับใช้เพื่อการจัดการองค์กรสงฆ์	๖๑๔ ๒๐๗ กฎหมายคณะสงฆ์เพื่อการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Sangha Laws for Management) ศึกษาความหมาย ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจการคณะสงฆ์ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ และเปรียบเทียบพระวินัยกับกฎหมายคณะสงฆ์ทั้งเรื่องของแหล่งที่มา และการบังคับใช้เพื่อการจัดการองค์กรสงฆ์		ปรับรหัส รายวิชา
๖๑๔ ๒๑๔ การศึกษาตามแนวเนนทางการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖)	๖๑๔ ๒๐๘ การศึกษาตามแนวเนนทางการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖)		

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
(Directed Studies in Buddhist Management) ศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เป็น การศึกษาตามแนวแนะทางการจัดการ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ประจำรายวิชานี้		(Directed Studies in Buddhist Management) ศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เป็นการศึกษา ตามแนวแนะทางการจัดการเชิงพุทธ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ประจำรายวิชานี้	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวส้งเขป รายวิชา
๖๑๔ ๒๑๕ สัมมนาการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเชิงพุทธตามหัวข้อและเนื้อหาที่กำหนด			ยุบรวมกับ รายวิชา สัมมนาการ วิจัยทางการ จัดการเชิง พุทธ (ใน หมวดวิชา บังคับ)
๖๑๔ ๒๑๖ การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Management on Buddhist Reconciliation) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของความขัดแย้ง วิธีการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี การ จัดการเพื่อให้เกิดสันติและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม ศึกษากรณีการจัดการปัญหา ความขัดแย้งสมัยพุทธกาลและการจัดการความขัดแย้งตามแนวสมานฉันท์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำแนวพุทธสันติวิธีมาแก้ไขปัญหความขัดแย้งในสังคมไทย ปัจจุบัน		๖๑๔ ๒๐๙ การจัดการตามแนวสมานฉันท์เชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Management on Buddhist Reconciliation) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของความขัดแย้ง วิธีการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี การ จัดการเพื่อให้เกิดสันติและสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม ศึกษากรณีการจัดการปัญหา ความขัดแย้งสมัยพุทธกาลและการจัดการความขัดแย้งตามแนวสมานฉันท์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำแนวพุทธสันติวิธีมาแก้ไขปัญหความขัดแย้งในสังคมไทย ปัจจุบัน	ปรับรหัส รายวิชา
๖๑๔ ๓๑๗ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Data Analysis in Management) ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ทั้งในแบบเชิงปริมาณและแบบ เชิงคุณภาพ เช่น การใช้สถิติ การวิเคราะห์ภาษา การใช้คอมพิวเตอร์ การจำลอง		๖๑๔ ๒๑๐ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Data Analysis in Management) ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการจัดการ ประเภทของข้อมูลทั้งข้อมูล เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวส้งเขป

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
การเปรียบเทียบ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลระดับกลุ่ม การวิเคราะห์การใช้พระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น		คุณภาพ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยทั้ง สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics)	รายวิชา
๖๑๔ ๓๑๘ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓(๓-๐-๖) (Management on Philosophy of the Sufficiency Economy) ศึกษาการจัดการงานขององค์การตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวที่ยึดหลักทางสายกลาง คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ที่นำไปสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่สัมพันธ์กับคำสอนในทางพระพุทธศาสนา และการศึกษากรณีศึกษาองค์การ หรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		๖๑๔ ๒๑๑ การจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓(๓-๐-๖) (Management on Philosophy of the Sufficiency Economy) ศึกษาการจัดการงานขององค์การตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวที่ยึดหลักทางสายกลาง คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐานความรู้คู่คุณธรรม ที่นำไปสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุล มั่นคงและยั่งยืน การจัดการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่สัมพันธ์กับคำสอนในทางพระพุทธศาสนา และการศึกษากรณีศึกษาองค์การ หรือหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการจัดการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสังเขป รายวิชา
๖๑๔ ๓๑๗ การพัฒนาองค์การ ๓(๓-๐-๖) (Organizational Development) ศึกษาแนวความคิดในการพัฒนาองค์การ ทฤษฎีการพัฒนาองค์การทางด้านทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์และทฤษฎีองค์การและการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือในการพัฒนาองค์การอันประกอบด้วย การตรวจวินิจฉัย กระบวนการมนุษย์ในองค์การ การตรวจวินิจฉัยโครงสร้างและระบบงาน การวิเคราะห์ แรงสนับสนุนและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือสอดแทรกเพื่อการพัฒนาองค์การ การพัฒนาเป้าหมายและแผนงานหลักของหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาทีมงานและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกรณีศึกษาในการพัฒนาองค์การทางพระพุทธศาสนา บทบาทของการฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาองค์การทางพระพุทธศาสนา		๖๑๔ ๒๑๒ การพัฒนาองค์การ ๓(๓-๐-๖) (Organizational Development) ศึกษาแนวความคิดในการพัฒนาองค์การ ทฤษฎีการพัฒนาองค์การทางด้านทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์และทฤษฎีองค์การและการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือในการพัฒนาองค์การอันประกอบด้วย การตรวจวินิจฉัย กระบวนการมนุษย์ในองค์การ การตรวจวินิจฉัยโครงสร้างและระบบงาน การวิเคราะห์ แรงสนับสนุนและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เครื่องมือสอดแทรกเพื่อการพัฒนาองค์การ การพัฒนาเป้าหมายและแผนงานหลักของหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาทีมงานและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม กรณีศึกษาในการพัฒนาองค์การทางพระพุทธศาสนา	ปรับรหัส รายวิชาและ แนวสังเขป รายวิชา
๖๑๔ ๒๐๘ การจัดการโครงการขั้นสูง ๓(๓-๐-๖) (Advanced Project Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโครงการ ประเภทของโครงการ สภาพปัญหาการจัดการโครงการ กระบวนการจัดการโครงการในระดับมหภาคและจุลภาค การจัดโครงการแบบบูรณาการ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ		๖๑๔ ๒๑๓ การจัดการโครงการขั้นสูง ๓(๓-๐-๖) (Advanced Project Management) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการโครงการ ประเภทของโครงการ สภาพปัญหาการจัดการโครงการ กระบวนการจัดการโครงการในระดับมหภาคและจุลภาค การจัดโครงการแบบบูรณาการ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการโครงการ	ปรับมาจาก วิชาเอกและ

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
โครงการ การบูรณาการโครงการ การจัดการทรัพยากรในการจัดการโครงการ การวางแผนและการดำเนินการ การจัดการคุณภาพของโครงการ การจัดการความเสี่ยงของโครงการ การติดตามและควบคุมโครงการ เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดโครงการขององค์การทางพระพุทธศาสนา (เดิมเป็นหมวดวิชาเอก)		การบูรณาการโครงการ การจัดการทรัพยากรในการจัดการโครงการ การวางแผนและการดำเนินการ การจัดการคุณภาพของโครงการ การจัดการความเสี่ยงของโครงการ การติดตามและควบคุมโครงการ เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมและติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดโครงการขององค์การทางพระพุทธศาสนา	ปรับรหัสรายวิชา
๖๑๔ ๓๐๕ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Leadership on Buddhist Management) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแนวตะวันตกและภาวะผู้นำแนวตะวันออก ภาวะผู้นำตามแนวของพระพุทธเจ้า แนวคิดและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ การบริหารจัดการเพื่อความเป็นผู้นำ พุทธธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำ กระบวนการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อความเป็นผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำในการวัดองค์การทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการจัดการตามแนวสมานฉันท์ และกรณีศึกษาผู้นำสงฆ์ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเชิงพุทธ (เดิมเป็นหมวดวิชาเลือก)		๖๑๔ ๒๑๔ ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ ๓(๓-๐-๖) (Leadership on Buddhist Management) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำแนวตะวันตกและภาวะผู้นำแนวตะวันออก ภาวะผู้นำตามแนวของพระพุทธเจ้า แนวคิดและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ คุณลักษณะและทักษะของผู้นำ การบริหารจัดการเพื่อความเป็นผู้นำ พุทธธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำ กระบวนการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคลเพื่อความเป็นผู้นำตามแนวทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำในการวัดองค์การทางพระพุทธศาสนา ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อการจัดการตามแนวสมานฉันท์ และกรณีศึกษาผู้นำสงฆ์ที่เป็นต้นแบบของการจัดการเชิงพุทธ	ปรับมาจากวิชาบังคับและปรับรหัสรายวิชา
		๖๑๔ ๒๑๕ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ ๓(๓-๐-๖) (Technology for Management) ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยี ระบบของเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล อินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ ฐานข้อมูลและการสืบค้น เทคโนโลยีการจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ การจัดเก็บข้อมูล เทคโนโลยีเพื่อการวิจัยกฎหมาย จริยธรรม และความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการและของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการ	เพิ่มรายวิชาใหม่
ง. วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต		ง. วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต	
๖๑๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ Thesis ๑๒		๖๑๔ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ Thesis ๑๒	

หลักสูตร พ.ศ.๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐	หมายเหตุ
ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระทางด้านการจัดการที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอวิทยานิพนธ์	ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระทางด้านการจัดการที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอวิทยานิพนธ์	คงเดิม
จ. การศึกษาอิสระ ๖ หน่วยกิต	จ. สารนิพนธ์ ๖ หน่วยกิต	
๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์ ๖ Research paper ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่น่าสนใจในบริบทของการจัดการ ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปของสารนิพนธ์	๖๑๔ ๕๐๐ สารนิพนธ์ ๖ Research paper ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่น่าสนใจในบริบทของการจัดการ ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปของสารนิพนธ์	คงเดิม

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระอุดมสิทธินายก,ผศ.ดร. (กำพล คุณงุโร)

๑. ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พระวินัยปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การจัดการทรัพยากรมนุษย์แนวพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาวะผู้นำทางการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การศึกษาตามแนวแผนทางการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การบริหารและพฤติกรรมองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การบริหารการพัฒนาองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สันติวิธีและสมานฉันท์เชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

๔.๑.๑ พระมหาสุนันท์ สุนนโท และพระมหากำพล คุณงกโร. (๒๕๕๘). พุทธบูรณาการเพื่อการจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ พิเศษ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙) : ๓๑-๔๒.

๔.๑.๒ พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ และพระมหากำพล คุณงกโร. (๒๕๕๘). การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ด้วยการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๙) : ๔๕-๖๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหากำพล คุณงกโรและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘): ๕๗๙-๕๙๑.

๔.๒.๒ พระมหากำพล คุณงกโรและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙): ๒๖๓-๒๗๗.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระมหาสุนันท์ สุนนฺโท, ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชีวิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การวางแผนและควบคุมงานบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระสูตรต้นตอปัญหา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	สารนิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การศึกษาแนวแนะทางการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การบริหารการพัฒนาองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

พระมหาสุชนันท์ สุนนฺโท และพระมหากำพล คุณมฺงฺโร. (๒๕๕๘). พุทธบูรณาการเพื่อการจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ใน วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ พิเศษ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๓๑-๔๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหาสุชนันท์ สุนนฺโทและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๕๓๙-๕๔๑.

๔.๒.๒ พระมหาสุชนันท์ สุนนฺโทและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙) : ๓๑-๔๒.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๓	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การวางแผนและการควบคุมงานบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ธรรมนิเทศ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระสูตรต้นตอปัญหา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การจัดการโครงการขั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาทางการจัดการองค์การสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การและพฤติกรรมองค์การ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการขั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ และพระมหากำพล คุณงกโร. (๒๕๕๘). การสร้างความปรองดอง
สมานฉันท์ด้วยการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สถาบันวิจัยพุทธ
ศาสตร์ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปี
ที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๙) : ๔๕-๖๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ. (๒๕๕๘). ภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส: บทบาททางการ
จัดการองค์กรสงฆ์ที่เข้มแข็งในยุคปัจจุบัน. ตีพิมพ์ในงานประชุม Proceedings ๒nd National and
International Conference on Administration and Management ๒๙ January ๒๐๑๖, KU Home,
Bangkok, Thailand : ๑๐๐-๑๐๘.

๔.๒.๒ พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power,
Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ)
(พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘): ๕๗๙-๕๙๑.

๔.๒.๓ พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต
เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒
(พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙): ๒๖๓-๒๗๗.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ,ดร. (๒๕๕๙), การจัดการโครงการชั้นสูง, (กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๔๒๓-๖๙๙-๘ (๓๐๗ หน้า)

๕. กรรมการที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระปลัดระพิน พุทธิสารโร, ดร.

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (ครุศาสตร์)	๒๕๓๙	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์เอเชีย)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	วิจัยทางการจัดการ ๑-๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ภาษาเพื่อการสื่อสาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	วินัยปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สัมมนาทางการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ประวัติศาสตร์กัมพูชา	โพธิ์วิศาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา) วิทยาลัยสงฆ์เลย
๒	วิชาปรัชญา แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยว (๑๓๖๗๑๑) [การจัดการท่องเที่ยวตามแนวพุทธ] Philosophy, Concepts and Theories in Tourism	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว Master of Arts (Hotel and Tourism Management) วิทยาลัยการจัดการกรุงเทพมหานคร College of Management Bangkok มหาวิทยาลัยพะเยา
๓	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น (พ.ศ.๒๕๕๘)
๔	วิชาเศรษฐศาสตร์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา (๖๑๖๒๐๘) [Economics in Buddhist Scripture] วิชาพุทธวิธีกับการพัฒนาเศรษฐกิจ	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนาเชิงพุทธ [Master of Arts Program in Buddhist Development]

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
	(๖๑๖๒๐๙) [Buddhist Methodology and Economic Development]	Economics] ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระหว่างเมษายน-ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘
๕	วิชาประวัติศาสตร์อารยธรรมอินเดียโบราณ (๖๒๐๓๐๙) [The History of Ancient Indian Civilization]	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระไตรปิฎกศึกษา [Master of Arts Program in Tipitaka Studies] ภาควิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (พ.ศ.๒๕๕๘)
๖	วิชาระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ (๖๑๔๑๐๖) [Research Methodology in Management] วิชาการจัดโครงการขั้นสูง (๖๑๔๒๐๘) [Advance Project Management] วิชาสัมมนาการจัดการเชิงพุทธ (๖๑๔๓๐๙) [Seminar on Buddhist Management] วิชาการพื้นฐาน(๖๐๐๒๐๕) [Buddhist Meditation]	หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระหว่างเมษายน-ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๐

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พุทธจิตวิทยา/ Buddhist Psychology	หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธจิตวิทยา [Doctor of Philosophy Program in Buddhist Psychology] ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	วิชา ปรัชญาแนวคิดและทฤษฎีในการจัดการการท่องเที่ยว/ Philosophy, Concepts and Theories in Tourism (๔๑๙๘๐๒) [การจัดการท่องเที่ยวตามแนวพุทธ]	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว Doctor of Philosophy Program in Tourism Management วิทยาลัยการจัดการ กรุงเทพมหานคร College of Management Bangkok มหาวิทยาลัยพะเยา
๓	วิชาสันติวิธีและสมานฉันท์เชิงพุทธ (๘๐๔ ๒๑๓) (Buddhist Peaceful Means and Reconciliation) วิชาสัมมนาการวิจัยและพัฒนาการจัดการเชิงพุทธ (๘๐๔ ๒๑๘) (Seminar on Buddhist Management Research and Development)	หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ [Doctor of Philosophy Program in Buddhist Management] ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

ผศ.ดร.พิเชฐ ทั้งโต และพระระพิน พุทธิสาโร (นักวิจัยร่วม) (๒๕๕๙). “การพัฒนาเจตคติและจิตวิญญาณความเป็นครูในวิถีพุทธ (Development of Teacher’s Attitude and Spirituality in Buddhist Way)”. รายงานการวิจัย, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) [รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์] ตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม, ๒๕๖๐) : ๑-๑๒.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระระพิน พุทธิสาโร. พระอรหันต์สิ่งสร้างทางความเชื่อในสังคมไทย : การเปลี่ยนแปลงจากความจริง สู่ความหลง. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๗. : ๑๙-๓๕.

๔.๒.๒ พระระพิน พุทธิสาโร. บัณฑิตแห่งวิถีสร้างข่าวลือที่ไม่เคยล่าสมัย : ความจริง ความหลง ความรุนแรง และความตาย : Anonymous letter of Rumor building Method that never delays: Truth, Lying, Violence, and Death. ในงาน ประชุมสัมมนา และเสนองานวิจัยในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๓ ระดับนานาชาติครั้งที่ ๑ [The ๓rd National and the ๑st International Conferences ๒๐๑๖] มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น [Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus] ระหว่าง ๒๘-๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙.

๔.๒.๓ พระระพิน พุทธิสาโร. ความเป็นอื่นกับพหุลักษณะในอีสานตอนล่าง: พหุกรณีศึกษา โคราช ลาว เขมร และส่วย The Otherness and Multiculturalism in Lower Isan: Multi-case study of Korat, Lao, Khmer and Kuy. การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่องวิถีชีวิตพันธุ์ในอีสาน: “ภาวะการณกลายเป็น” ในกระแสการเปลี่ยนแปลงสู่เสรีนิยมใหม่ ณ ห้องประชุมคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมผู้นำโขง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วันที่ ๗-๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๔๖๒-๔๗๓.

๔.๒.๔ พระระพิน พุทธิสาโร. อาบัติ : บทวิเคราะห์อันว่าด้วยหนังสือศาสนากับมุมมองท่าทีตามแบบชาวพุทธ Āpatti : As a Film critic with Buddhism. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙. : ๒๓๒-๒๔๓.

๔.๒.๕ พระระพิน พุทธิสาโร และคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๙). หน้า ๒๖๓-๒๗๗.

๔.๒.๖ พระระพิน พุทธิสาโร, (๒๕๕๙). “ความขัดแย้งอันว่าด้วยสมเด็จพระสังฆราช : แนวคิด หลักปฏิบัติ และข้อเท็จจริง”,วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๙ : ๓-๑๑.

๔.๒.๗ พระระพิน พุทธิสาโร, (๒๕๕๙) “ความเกี่ยวกับการบวชเป็นพระในสังคมไทย : บทวิเคราะห์ด้วยเกณฑ์และคุณสมบัติการบวชในพระพุทธศาสนา ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๗๗-๙๑.

๔.๒.๘ พระระพี พุทธิสารโร, (๒๕๕๙). **พม่า : พระอิศวัตที่วัดมณูหะ การสื่อสารทางการเมืองและตัวตน Myanmar: Political Communication and Identity in Manuha Temple**, วารสารพุทธอาเซียน ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๙ ; ๕๗-๗๒.

๔.๒.๙ พระระพี พุทธิสารโร, (๒๕๕๙). “**สิ่งมีชีวิตอันนอกเหนือจากคนที่เชื่อว่าหนู : ทำที่ตามแนวพุทธต่อชีวิตอื่นว่าด้วยการใช้/ไม่ใช้ความรุนแรง**”, วารสาร มจร การพัฒนาสังคม (JMSSD), ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙ : ๙๔-๑๐๗.

๔.๒.๑๐ พระระพี พุทธิสารโร. (๒๕๖๐). “**ขบวนการพุทธใหม่ : ผู้หญิงกับพื้นที่ทางศาสนาในประเทศไทย New Buddhist Movement: Women with Religious Role in Thailand**” พุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทย Buddhist Innovation for Developing Thailand การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๔ ระดับนานาชาติครั้งที่ ๒, ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น The ๔th National and the ๒nd International Conferences ๒๐๑๗ Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen campus, ๓๑ march ๒๐๑๗

๔.๒.๑๑ พระระพี พุทธิสารโร. (๒๕๕๙). **ธรรมยุติกนิกายในกัมพูชา : ความสัมพันธ์ทางการเมืองและศาสนาของไทยและกัมพูชา.วารสารพุทธอาเซียน** ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๙ : ๒๓-๔๒.

๔.๒.๑๒ พระปลัดระพี พุทธิสารโร. (๒๕๖๐). “**สมเด็จพระสังฆราชไทย : รสนิยม ความเห็นขัดแย้ง และกลไกการได้มา : Thai Patriarch : Tastes, Conflicting and Mechanism of Appointment**”. การจัดประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง “พุทธบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมยุคไทยแลนด์ ๔.๐” ๙ กันยายน ๒๕๖๐ ต.ฝายแก้ว อ.ภูเพียง จ.น่าน เอกสารประกอบการสัมมนา หน้า ๒๖๓-๒๖๔.

๔.๒.๑๓ Phra Palad Raphin Buddhiso, (๒๐๑๗), “Buddhist Economics: Resource Management Based on Buddhist Approach”, the International Conference on Humanities, Language, Culture & Business, Cameron Highlands Pahang ๒๐๑๗ , on ๒๒-๒๓ April ๒๐๑๗ at Hotel De’La Ferns, Cameron Highlands Pahang, Malaysia. /ISBN: ๙๗๘-๙๖๗-๑๔๘๓๕-๑-๐. pp. ๒๙๐-๒๙๓.

๔.๒.๑๔ Phra Palad Raphin Buddhiso, (๒๐๑๗), “A Mechanism of Thai Patriarch Appointment”, Seventh International Conference on Religion and Spirituality in Society and the Religion in Society Research Network ๑๗-๑๘ April ๒๐๑๗ Imperial College London, London, UK

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระสุธีวีรบัณฑิต (โช้ว ทสฺสนีโย)

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๓๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (การบริหารองค์การ)	๒๕๔๕	มหาวิทยาลัยเกริก
DM. (การจัดการภาครัฐ)	๒๕๕๓	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	การจัดการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การการบริหารและพฤติกรรมองค์การเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	การบริหารการพัฒนาองค์การเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สันติวิธีและสมานฉันท์เชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

ดร.อนวัต กระสังข์, ดร.นพดล ดีไทยสงค์, พระมหาโช้ว ทสฺสนีโย และพระครูสังฆรักษ์ จักรกฤษณ์ ฐิริปัญโญ. (๒๕๕๘). “การจัดการสิ่งแวดล้อมของวัดตามหลักนิเวศวิทยาเชิงพุทธบูรณาการของ คณะสงฆ์จังหวัดสระบุรี” : ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๒๔๑-๒๕๙.

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ พระมหาโชวี ทสฺสนีโยและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ), (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘).

๔.๒.๒ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (๒๕๕๙), พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น : มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ.วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒, พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙ : ๒๖๓-๒๗๘.

๔.๒.๓ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), “ความดีกับการบวชเป็นพระในสังคมไทย : บทวิเคราะห์ด้วยเกณฑ์และคุณสมบัติการบวชในพระพุทธศาสนา”, วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑, มกราคม-เมษายน ๒๕๕๙ : ๗๗-๙๑.

๔.๒.๔ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (เขียนร่วม). (๒๕๖๐). “การเมืองเรื่องพระพุทธรูป” . วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๐ : ๒๔๑-๒๕๖.

๔.๒.๕ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (๒๕๖๐). การลงโทษโดยสังคม, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒, เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๐ : ๒๘๑-๒๙๓.

๔.๒.๖ พระสุธีวีรบัณฑิต (โชวี ทสฺสนีโย), (๒๕๖๐). พุทธะมาร์เก็ตติ้ง : Buddha Marketing . วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๐ : ๒๗๐-๒๘๐.

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

-

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณูปการระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ

ชื่อ-นามสกุล ดร.ประเสริฐ อีลาว

๑. ตำแหน่ง อาจารย์

สังกัด หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ประวัติการศึกษา

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.บ. (รัฐศาสตร์)	๒๕๕๔	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. การงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๓.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ความรู้เบื้องต้นการรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ทฤษฎีองค์การและการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การศึกษาอิสระทางรัฐประศาสนศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาวะผู้นำทางการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ยุทธศาสตร์การจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	องค์การบริหารและพฤติกรรมองค์กรเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศึกษาเฉพาะเรื่องการจัดการเชิงพุทธ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๔.๑ งานวิจัย

ดร.ธิดา วัฒนสิน, ดร.ประเสริฐ อธิลา. (๒๕๕๘). การจัดการทุนมนุษย์เพื่อส่งเสริมจริยธรรม
คุณธรรมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย. ตีพิมพ์ในวารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๘).

๔.๒ บทความทางวิชาการ

๔.๒.๑ ประเสริฐ อธิลาและคณะ. (๒๕๕๘). กลวิธีปกครองคน = Power, Influence, and
Persuasion. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (ฉบับพิเศษ) (พฤษภาคม – สิงหาคม
๒๕๕๘).

๔.๒.๒ ประเสริฐ อธิลาและคณะ. (๒๕๕๙). พระพุทธศาสนาในจีน ทิเบต เวียดนาม ญี่ปุ่น :
มองผ่านงานพระศรีคัมภีร์ญาณ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม –
สิงหาคม ๒๕๕๙).

๔.๓ หนังสือ/ตำรา

ประเสริฐ อธิลา. (๒๕๕๙). ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๕. กรรมการที่ปรึกษาคุณูปการระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย